

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1.....	3
GİRİŞ.....	3
1.1. Tanımlar.....	3
1.2. Genel Açıklamalar.....	4
1.2.1. 2147 Sayılı Kanun.....	4
1.2.2. 3201 Sayılı Kanun.....	5
1.2.2.1. 5754 Sayılı Kanun.....	6
1.2.2.2. 5997 Sayılı Kanun.....	6
1.2.2.3. 6552 Sayılı Kanun.....	6
BÖLÜM 2.....	7
YURT DIŞI BORÇLANMA İŞLEMLERİ.....	7
2.1. Borçlanmanın Şartları.....	7
2.1.1. Türk Vatandaşı Olmak.....	7
2.1.2. Belirli Nitelikte Yurt Dışı Süreleri Bulunmak.....	8
2.1.2.1. Sigortalılık Süreleri.....	8
2.1.2.2. Sigortalılık Süreleri Arasında veya Sonunda Her Birinde Bir Yıla Kadar Olan İşsizlik Süreleri.....	8
2.1.2.3. Ev Kadını Olarak Geçen Süreler.....	9
2.1.2.4. Borçlanma Kapsamında Olmayan Süreler.....	9
2.1.2.5. Borçlandırılacak Sürelere İlişkin Diğer ve Ortak Hususlar.....	10
2.2. Yurt Dışı Sürelerini Belgelendirmek.....	11
2.2.1. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Akdedilen Ülkelerde Geçen Sürelere Ait Belgeler.....	12
2.2.2. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Akdedilmemiş Ülkelerde Geçen Sürelere Ait Belgeler.....	12
2.2.3. Gemi Adamı Olarak Geçen Sürelere Ait Belgeler.....	13
2.2.4. Ev Kadını Olarak Geçen Sürelere Ait Belgeler.....	13
2.2.5. Yurt Dışı Sürelerinin Belgelendirilmesine İlişkin Diğer ve Ortak Hususlar.....	13
2.3. Yazılı İstekte Bulunmak.....	15
2.4. Borçlanma İçin Başvurulacak Kuruluşlar ve Birimler.....	16
2.4.1. Başvurulacak Kuruluşlar.....	16
2.4.2. Başvurulacak Birimler.....	16
2.4.3. Borçlanma İçin Başvurulacak Birimlerin Tespiti.....	17
2.4.3.1. 4/1-(a) Kapsamında Olanların Başvurusu.....	17
2.4.3.2. 4/1-(b) Kapsamında Olanların Başvurusu.....	17
2.4.3.3. Başvuruya İlişkin Ortak Hususlar.....	18
2.4.4. Müteakip Borçlanmanın Farklı Statüde Yapılması.....	18
2.5. Borç Miktarının Hesaplanması.....	19
2.6. Borç Miktarının Tebliği.....	21
2.6.1. Borç Tebliği.....	21

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

2.6.2. Tebliğ Tarihinin Değiştirilmesi.....	22
2.7. Borç Miktarının Ödenmesi.....	23
2.8. Ödemeye İlişkin Diğer ve Ortak Hususlar.....	24
2.8.1. 8/5/2008 Tarihi Öncesi Borçlanmalar.....	24
2.8.2. 8/5/2008 Tarihi Sonrası Borçlanmalar.....	24
2.8.3. Kur Farkı.....	24
2.9. Borçlanılacak Süre ve Prime Esas Kazanç Miktarının Değiştirilmesi.....	25
2.10. Borçlanılan Sürelerin Değerlendirilmesi.....	25
2.10.1. Sigortalılık Statüsünün Tespiti.....	25
2.10.2. Borçlanılmış Sürelerin Mal Edilmesi ve Prime Esas Kazançların Tespiti.....	26
2.10.3. Basamak İntibakı.....	29
2.11. Borçlanmadan Vazgeçme ve Borçlanma Miktarının İadesi.....	29
2.12. İsviçre Sürelerinin Borçlandırılması.....	30
BÖLÜM 3.....	32
ORTAK VE DİĞER İŞLEMLER.....	32
3.1 Yurda Giriş Çıkış Tarihinin Tespiti.....	32
3.2. Hak Sahiplerinin Borçlanma İşlemleri.....	32
3.3. Kısmi Aylık Alanların Borçlanması.....	33
3.4. Farklı Sigortalılık Statüsünde Borçlandırılan Yurt Dışı Süreleri.....	33
3.5. Borçlanma Talep Tarihindeki Sigortalılık Statüsünün Sonradan Değişmesi.....	34
3.6. Bir Yılda Az Sürelerde ve Tek Taraflı Bağlanan Malullük Aylıklarında Borçlanma İşlemleri.....	35
3.6.1. Bir Yılda Az Süreler.....	35
3.6.2. Tek Taraflı Bağlanan Malullük Aylıkları.....	35
3.7. Zorunlu Göç Nedeniyle Türk Vatandaşlığına Geçenlerin Borçlanma İşlemleri.....	35
3.8. Yürürlükten Kaldırılan Genelgeler, Genel Yazılar ve e-YURTDISI Talimatları.....	36

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 40552758-010.06-E.8302541
Konu : Yurt Dışı Borçlanma İşlemleri

19/07/2018

GENELGE
2018/27

3201 sayılı Yurtdışında Çalışan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunda yapılan düzenlemelerden kaynaklanan uygulama değişiklikleri, 8/6/2011 tarihli ve 2011/48 sayılı Genelgede yer alan tahsis işlemlerine ilişkin bölümlerin birleştirilmiş “Emeklilik İşlemleri” Genelgesine aktarılması ve yine aynı Genelgede yer alan sosyal güvenlik sözleşmelerine ilişkin uygulamaların ayrıştırılarak ilgili sözleşme genelgelerine derç edilmesi nedenleriyle 3201 sayılı Kanun kapsamındaki borçlanmaya ilişkin merkez ve taşra teşkilatında yürütülecek iş ve işlemlerin usul ve esasları yeniden belirlenmiştir.

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1. Tanımlar

Bu Genelgede geçen;

- (1) Borcun tamamının ödenmesi; aylık talep tarihinden önce en az aylığa hak kazanmaya yetecek süre karşılığı ödenen miktarı,
- (2) Döviz; T.C. Merkez Bankası tarafından konvertibl sayılan yabancı ülke para birimlerini,
- (3) İşsizlik süresi; yurt dışında geçen çalışma sürelerinin arasında veya sonunda 1 yıla kadar olan ve yurt dışında geçen işsizlik sürelerini,
- (4) Kanun; 3201 sayılı Kanunu,
- (5) Kesin dönüş; aylık tahsis talebinde bulunanların yurt dışındaki çalışmalarının sona ermesini, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği almamaları durumunu,
- (6) Kısmi aylık; sosyal güvenlik sözleşmesine istinaden birleştirilmiş süreler üzerinden ilgili mevzuata göre bağlanan aylıkları,
- (7) Kurum; Sosyal Güvenlik Kurumunu,
- (8) Sigortalılık süresi; yurt dışında geçen ve fiili çalışmaya dayanan süreyi,
- (9) Sosyal güvenlik kanunları; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

Sağlık Sigortası Kanunu ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi ile 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun ile bu kanunlara ait ek ve değişiklikleri,

(10) Sosyal güvenlik kuruluşları; Sosyal Güvenlik Kurumu ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkları,

(11) Sosyal güvenlik sözleşmesi; Ülkemizin taraf olduğu sosyal güvenlik alanındaki ikili veya çok taraflı anlaşmaları,

(12) Sosyal yardım; bulunan ülke mevzuatı kapsamında, geçimlerini sağlayacak hiçbir gelirleri olmayan veya mevcut gelirleriyle geçimlerini sağlamakta güçlük çeken kişilerin asgari geçim düzeyi ile sınırlı olmak üzere geçimlerinin sağlanması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları tarafından muhtaçlık durumuna ve süresine göre ödenen, ikamet şartına bağlı nakdi yardımları,

(13) Sürelerin değerlendirilmesi; Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığından çıkanların Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen sürelerinin istekleri halinde borçlandırılmasını,

(14) Tam Aylık; sosyal güvenlik sözleşmelerine istinaden hizmet birleştirilmesi yapılmadan bağlanan aylıkları,

(15) Yönetmelik; 6/11/2008 tarihli ve 27046 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yurtdışında Geçen Sürelerin Borçlandırılması ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliği, ifade etmektedir.

1.2. Genel Açıklamalar

Türk vatandaşlarının yurt dışında geçen belirli sürelerinin borçlandırılarak Ülkemiz sosyal güvenlik mevzuatı kapsamında malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta kollarında geçmiş hizmet gibi değerlendirilmesini sağlamak amacıyla bugüne kadar iki borçlanma kanunu yürürlüğe girmiştir.

Bunlardan ilki 7/6/1978 tarihinde yürürlüğe giren 30/5/1978 tarihli ve 2147 sayılı Yurtdışında Çalışan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Çalışma Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun, ikincisi ise 22/5/1985 tarihinde yürürlüğe giren 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Kanundur.

1.2.1. 2147 Sayılı Kanun

Yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın çalıştıkları ülkelerin sosyal güvenlik mevzuatı ile Türkiye'deki sosyal güvenlik mevzuatı arasındaki emekli aylığına hak kazanma koşullarının farklılığından doğan sorunları çözmek, Anayasamızda vurgulanan "Sosyal Devlet" anlayışının somut örneklerinden biri olan herkese sosyal güvenlik hakkını sağlamak ve bunu kitlelere yaygınlaştırmak, Ülkemizin döviz sıkıntısını gidermek amacı ile 2147 sayılı Kanunla yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına, yabancı ülkelerde geçen çalışma sürelerini sosyal güvenlikleri bakımından borçlanarak değerlendirme hakkı tanınmıştır.

Her ne kadar 2147 sayılı Kanun yürürlükte bulunmasa da, bu Kanun kapsamında borçlandırılan süreler bugün itibarıyla bağlanacak aylıklarda değerlendirildiğinden, 2147 sayılı Kanunun öngördüğü borçlanmaya ilişkin iş ve işlemler aşağıda açıklanmıştır.

(1) Borçlanma hakkından, yurt dışında işçi veya işveren olarak çalışanlardan, yazılı isteklerine bağlı olarak, Kanunun yürürlükte bulunduğu 7/6/1978-22/5/1985 tarihleri arasında başvuruda bulunanlar yararlandırılmıştır.

(2) 7/6/1978 tarihinde yurt dışında çalışmakta olanlarla bu tarihten önce yurda kesin dönüş

yapanlara, yurt dışındaki çalışma sürelerinin değerlendirilmesini istemeleri halinde, yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma sürelerinin borçlandırılması imkanı tanınmıştır. Ayrıca, 7/6/1978-26/9/1980 tarihleri arasında müracaat etmek şartıyla Türkiye’de prim ödenmeden geçmiş hizmetler sosyal güvenlik kanunları kapsamında borçlandırılmıştır.

(3) Borçlanma tutarının başvuru sahibinin yurda kesin dönüş tarihindeki yabancı ülkede kazandığı son aylığının o tarihteki Türk Lirası karşılığında mı yoksa başvuru tarihindeki prime esas kazancın tavan sınırı üzerinden mi ödeneceği, ilgilinin tercihine göre belirlenmiştir.

Bu şekilde tespit edilen prime esas kazancın borçlanılan ay sayısı ile çarpımının malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim oranı uygulanarak toplam borçlanma miktarı hesaplanmıştır. 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu kapsamında yapılan hizmet borçlanmalarında başvuru tarihindeki en yüksek basamak üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi tahsil edilmiştir. Borç tutarı, borcun Kurumca bildirildiği tarihten itibaren toptan veya en çok 3 yılda yıllık eşit taksitlerle ödenmiştir.

(4) 7/6/1978 tarihinden sonra yurda kesin dönüş yapmış olanlardan, yurt dışında geçen çalışmalarını değerlendirmek isteyenlerin borçlanma işlemleri, dönüş tarihinden itibaren altı ay içinde, yurt dışına gitmeden önce veya yurda dönüşlerinden sonra çalışmaları bulunuyorsa bağlı oldukları sosyal güvenlik kurumunca, hiçbir sosyal güvenlik kurumuna bağlı değilse Sosyal Sigortalar Kurumunca sonuçlandırılmıştır. 7/6/1978 tarihinde yurt dışında bulunanlardan Türkiye’de sosyal güvenlik kurumlarına tabi çalışması bulunanlar istekleri halinde Sosyal Sigortalar Kurumuna borçlanmışlardır. Yurt dışında geçen çalışma sürelerinin borçlanılabilmesi için bu sürelerle ait belgelerin de ilgili Kuruma verilmesi zorunlu tutulmuştur. Borç tutarı, borcun bildirildiği tarihten itibaren bir ay içinde döviz olarak yine başvuru sosyal güvenlik kurumuna ödenmiştir. Borç tutarı hesaplanırken başvuru sosyal güvenlik kurumuna mevzuatındaki esaslar veya başvuru tarihindeki en yüksek (tavan) aylık kazanç esas alınmıştır.

(5) 2147 sayılı Kanuna göre 7/6/1978 tarihinden sonra yurda kesin dönüş yapanların yurt dışındaki çalışma sürelerini değerlendirmek istemeleri halinde, kesin dönüş tarihinden itibaren altı ay içinde ilgili sosyal güvenlik kurumuna başvurmaları ve prim borçlarını döviz olarak borcun tebliğ tarihinden itibaren en geç bir ay içinde yatırmaları zorunlu tutulmuştur. Bu nedenle, 7/6/1978 tarihinden sonra yurda kesin dönüş yapanlardan 2147 sayılı Kanundan yararlanmak isteyenlerin, döviz olarak ödeyecekleri primleri karşılayacak miktardaki dövizin T.C. Merkez Bankasına veya milli bir bankaya yatırıldığını gösteren belgeyi de borçların ödenmesi sırasında, ilgili sosyal güvenlik kurumuna borç miktarındaki Türk Lirası ile birlikte vermeleri gerekmektedir. Bu takdirde, borç tutarının döviz olarak ödendiği kabul edilmiştir.

1.2.2. 3201 Sayılı Kanun

2147 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılarak, 3201 sayılı Kanun yürürlüğe konulmuştur.

Kanunun 4 üncü maddesine göre yurt dışı sigortalılık sürelerine ait borçlanma miktarı, borçlanılacak sürenin her bir günü için 1 ABD Doları üzerinden hesaplanmıştır. Ancak, borçlanılacak her bir gün için tahakkuk ettirilecek ABD Doları miktarı Bakanlar Kurulunun değişik tarihlerde yürürlüğe giren kararları ile yeniden belirlenmiştir. Buna göre, borcun ödendiği tarih esas alınmak kaydı ile 15/2/1997 - 15/5/1998 tarihleri arasında yapılan ödemelerde bir gün için tahakkuk eden miktar 2,5 ABD Doları, 16/5/1998 - 9/5/2005 tarihleri arasında yapılan ödemelerde 2 ABD Doları, 10/5/2005 - 5/12/2005 tarihleri arasında yapılan ödemelerde 5 ABD Doları ve 6/12/2005 tarihinden itibaren yapılan / yapılacak ödemelerde 3,5 ABD Doları olarak belirlenmiştir.

Ancak, tahakkuk ettirilen borç tutarının tamamını veya bir kısmını 5 ABD Doları üzerinden ödemiş olanların 6/12/2005 tarihinden itibaren altı ay içinde yazılı istekte bulunmaları halinde, borçlanma tutarları ve bağlanmış ise aylıkları 3,5 ABD Doları üzerinden yeniden hesaplanmıştır.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yurda kesin dönüş yapanlar” ve “kesin dönüş” ibarelerinin Anayasa’ya aykırı bulunarak Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi üzerine, 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 56 ncı maddesi ile söz konusu madde yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, borçlanma için yurda dönüş tarihinden sonra aranan iki yıllık başvuru süresi yürürlükten kaldırılmış ve yurt dışında bulunanlara da çalışıp çalışmadıklarına bakılmaksızın borçlanma hakkı verilmiştir.

Bu düzenlemeyle yurt dışında çalışmakta olanlar ile daha sonra yurt dışında çalışacak olanlara yurt dışında iken ya da yurda döndükten sonra durumlarına uygun sosyal güvenlik kuruluşuna başvurarak yurt dışında geçen sürelerini borçlanabilme imkânı sağlanmıştır. 6/8/2003 tarihine kadar yurda kesin dönüş yapmadıkları tespit edilenlerin hem yurt dışı borçlanmaları hem de bağlanmışsa aylıkları iptal edilmekteyken, bu tarihten sonra başvuru tarihinde yurda dönmedikleri tespit edilenlerin borçlanma işlemleri iptal edilmemiş ancak aylık bağlanmışsa aylıklar iptal edilmiştir.

Üç farklı kanunla Kanunda değişiklikler yapılmış olup bu kanunlarla getirilen düzenlemeler aşağıda açıklanmıştır.

1.2.2.1. 5754 Sayılı Kanun

17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 8/5/2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanunun;

(1) 79 uncu maddesiyle Kanunun 1 inci, 2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı maddeleri değiştirilmiş ve bu Kanuna geçici 5 inci, 6 ncı ve 7 nci maddeler eklenmiştir.

(2) 64 üncü maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 106 ncı maddesinin 24 numaralı bendine göre, Kanunun 7 nci, 11 inci, geçici 1 ila geçici 4 üncü maddeleri ve aynı Kanunda geçen “döviz” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 68 inci maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile yurt dışı hizmet borçlanmasına ait prime esas kazançların aylık bağlanmasında nasıl değerlendirileceği hususuna açıklık getirilmiştir.

5510 sayılı Kanunun sigortalılık statüsüne ilişkin 4 üncü maddesinin birinci fıkrası, prime esas kazancın alt ve üst sınırına ilişkin 82 nci maddesi ile borçlanılan süreler için kazançların aylık bağlanmasında değerlendirilmesine ilişkin geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası da 3201 sayılı Kanunun uygulaması ile sınırlı olmak üzere aynı tarih itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

1.2.2.2. 5997 Sayılı Kanun

19/6/2010 tarihinde yürürlüğe giren 5997 sayılı Bazı Kanunlarda ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Kanunun 6 ncı maddesinin (B) fıkrasının ilk paragrafı değiştirilerek, yurt dışında geçen sigortalılık sürelerini borçlanmak suretiyle aylık bağlananlardan Türkiye’de sigortalı çalışmaya başlayanların aylıklarının kesileceğine ilişkin önceki düzenleme, sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümlerin uygulanacağı yönünde değiştirilmiştir.

1.2.2.3. 6552 Sayılı Kanun

10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun ile Kanunun 1 inci maddesi değiştirilmiş, 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına bir cümle

---

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

eklenmiş ve Kanuna geçici 8 inci madde ilave edilmiştir.

Bu düzenleme ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlere yurt dışında Türk vatandaşı olarak geçen sürelerini borçlanma hakkı tanınmış, uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarihin ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilmesi öngörülmüştür.

Ayrıca, bu düzenleme kapsamındaki konular ile ilgili olarak 11/9/2014 tarihinden önce Kurum aleyhine açılmış ve henüz sonuçlanmamış davalarından feragat edenlere dava konusu talepleri esas alınarak işlemlerinin sonuçlandırılması imkanı verilmiştir.

BÖLÜM 2

YURT DIŞI BORÇLANMA İŞLEMLERİ

2.1. Borçlanmanın Şartları

Yurt dışı borçlanmasından yararlanabilmek için;

- (a) Türk vatandaşı olmak,
- (b) Belirli nitelikte yurt dışı süreleri bulunmak,
- (c) Yurt dışı sürelerini belgelendirmek,
- (d) Yazılı istekte bulunmak

şartları aranacaktır.

2.1.1. Türk Vatandaşı Olmak

Kanunun 1 inci maddesinde, Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin, Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sürelerini borçlanabilecekleri öngörülmüştür.

Ancak, söz konusu kişilerin borçlanılacak sürelerde Türk vatandaşı olmaları gerekmektedir.

Kanunun 3 üncü maddesinde sadece Türk vatandaşı olan hak sahiplerine borçlanma hakkı verildiğinden, başvuru tarihinde Türk vatandaşı olmayan hak sahipleri borçlandırılmayacaktır.

Buna göre;

(1) Türk vatandaşlığında geçmeyen yurt dışı süreleri borçlandırılmayacaktır.

(2) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden sigortalılar hariç olmak üzere, borçlanma başvuru tarihinde Türk vatandaşı olmayanların borçlanma talepleri reddedilecektir.

(3) Türk vatandaşlığı ile birlikte yabancı ülke vatandaşlığı devam eden sigortalı ve hak sahipleri yurt dışı borçlanması yapabileceklerdir.

(4) Talep sahibinin vatandaşlık durumu Kimlik Paylaşım Sisteminden alınacak olan "Nüfus Kayıt Örneği" ile tespit edilecektir.

(5) Talep sahibinin kimlik bilgilerinde farklılık bulunduğu hallerde, kimlik ve vatandaşlık durumundaki değişikliklerle ilgili belgelerin Kuruma ibrazı talep sahibinden istenilebileceği gibi, ilgili kurum ve kuruluşlar ile de yazışma yapılabilecektir.

(6) Türk vatandaşı olmamaları nedeniyle borçlanma talebinin Kurum tarafından reddedilmesi üzerine 11/9/2014 tarihinden önce Kurum aleyhine dava açan ve henüz davası neticelenmemiş olanlara davalarından feragat etmeleri halinde davaya esas talep dilekçeleri esas alınarak borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.

Bu kapsamda, davalardan feragat edildiğini gösterir mahkeme kararının aslı veya bu kararın onaylı örneği ekli dilekçe (Ek-1) ile Kuruma başvurulması halinde, reddedilen borçlanma talep dilekçeleri esas alınarak o tarihte tercih edilen prime esas günlük kazanç üzerinden borç tahakkukları gerçekleştirilecektir.

Örnek: İzinle Türk vatandaşlığını kaybettiği gerekçesiyle 15/3/2013 tarihli yurt dışı borçlanması talebinin reddedilmesi üzerine sigortalı mahkemeye başvurmuştur. İlgilinin 11/9/2014 tarihinden sonra Kurum aleyhine açmış olduğu davadan vazgeçerek borçlanma talebinin geçerli sayılmasını istemesi halinde, davasına ilişkin borçlanma talep dilekçesi esas alınarak borçlanma işlemi sonuçlandırılacaktır.

(7) Kanunun geçici 6 ncı maddesi ile Bulgaristan'dan 1/1/1989-8/5/2008 tarihleri arasında zorunlu göçe tabi tutularak Ülkemize gelen soydaşlarımıza, bu ülkede geçen çalışma sürelerinde Türk vatandaşı olma şartı aranmaksızın borçlanma hakkı tanındığından, bu kimselerin borçlanma talep tarihinde Türk vatandaşı olmaları yeterli sayılarak bu Genelgenin üçüncü bölümün (3.7) numaralı alt başlığı altında belirtilen usul ve esaslar dahilinde söz konusu süreleri borçlandırılacaktır.

2.1.2. Belirli Nitelikte Yurt Dışı Süreleri Bulunmak

Kanunun 1 inci maddesinde yurt dışında geçen sigortalılık süreleri, bu süreler arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile ev kadını olarak geçen sürelerin değerlendirileceği öngörülmüştür.

2.1.2.1. Sigortalılık Süreleri

Kanuna göre sigortalılık süresi deyiminden, yurt dışında geçen ve fiili çalışmaya dayanan süre anlaşılacaktır.

Buna göre, çalışma süresi olarak kabul edilen; mecburi prim ödeme süreleri, kendi nam ve hesabına çalışmalar ve kısa süreli çalışma süreleri borçlanma kapsamında değerlendirilecektir.

Yurt dışında kısa süreli çalışmalar borçlanma kapsamında olup, borçlanmaya esas belgelerde başlangıç ve bitiş tarihinin gün/ay/yıl olarak belirtilmesi halinde borçlandırılacaktır.

2.1.2.2. Sigortalılık Süreleri Arasında veya Sonunda Her Birinde Bir Yıla Kadar Olan İşsizlik Süreleri

Kanuna göre işsizlik sürelerinin tamamının borçlanma kapsamında değerlendirilmesine imkân bulunmadığından, sigortalılık süreleri arasında veya sonunda her birinde olmak kaydıyla bir yıla kadar olan yurt dışında geçen işsizlik süreleri borçlandırılacaktır. İkamet süreleri ve borçlanma kapsamında olmayan diğer süreler bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.

Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreler arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerin aynı anda borçlanılacağına ilişkin zorunluluk bulunmamaktadır.

Buna göre, sigortalılık süreleri ile bu süreler arasında veya sonunda bir yıla kadar olan işsizlik süreleri, birlikte borçlanılabileceği gibi talep edilmesi halinde bu süreler birbirinden bağımsız olarak da borçlanılabilecektir.

İşsizlik süreleri hesaplanırken sigortalılığın sona erdiği tarihten itibaren bir (1) yıllık süre esas alınacaktır. Bir yıllık süre içerisinde Ülkemizde geçirilen süreler dikkate alınmayacaktır.

Örnek: 1/6/2016 tarihli dilekçesi ile yurt dışında 19/4/1988-29/11/1996 ile 27/10/1998-15/1/2015 tarihleri arasındaki sigortalılık ve işsizlik sürelerinin tamamını borçlanma talebinde bulunan sigortalının 20/12/1996-27/5/1997 ve 19/3/2015-1/5/2015 tarihleri arasında Türkiye’de bulunduğu anlaşılmıştır.

Bu durumda;

- Sigortalının 29/11/1996-28/11/1997 tarihleri arasındaki işsizlik süresinin borçlandırılmasında, Türkiye’de bulunduğu 20/12/1996-27/5/1997 tarihleri haricindeki diğer süreler borçlandırılacaktır.

- Sigortalılığın sonundaki 15/1/2015-14/1/2016 tarihleri arasındaki işsizlik sürelerinin borçlandırılmasında Türkiye’de bulunduğu 19/3/2015-1/5/2015 tarihleri haricindeki diğer süreler borçlandırılacaktır.

2.1.2.3. Ev Kadını Olarak Geçen Süreler

Yurt dışında ev kadını olarak geçen süreler, medeni durumlarına bakılmaksızın kadınların sigortalılık süreleri haricinde yurt dışında ikamet ettikleri süreleri ifade etmektedir. Borçlanma talebinde bulunanlar, yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerinden diledikleri kadarını borçlanabileceklerdir.

Ev kadınlığı sürelerinin borçlandırılmasında, ikinci bölümün (2.2.4.) başlığı altında belirtilen şekilde belgelendirme istenecek ve borçlanma başvurusunun yapılacağı birim ikinci bölümün (2.4.2) başlığı altında, yapılan açıklamalara göre tespit edilecektir.

2.1.2.4. Borçlanma Kapsamında Olmayan Süreler

Yönetmeliğin 6 ncı maddesine göre aşağıda sayılan süreler, borçlanma kapsamında değerlendirilmeyecektir.

(1) Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülkelerdeki sigorta kurumlarınca düzenlenmiş hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılık süreleri hariç olmak üzere yurda giriş çıkış belgelerine göre, Türkiye’de bulunulduğu tespit edilen yurt dışı süreleri.

(2) 18 yaşın doldurulmasından önce yurt dışında geçen süreler.

(3) Türk vatandaşlığının kazanılmasından önce veya Türk vatandaşlığının kaybedilmesinden sonra yurt dışında geçen süreler.

(4) Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre kendilerine kısmi aylık bağlanmış olanların yurt dışında geçen sigortalılık süreleri arasında ve bu sürelerin sonundaki her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ve ev kadını olarak geçen süreler.

(5) Tam aylık bağlanmış olanların, tam aylık bağlanmasından önceki yurt dışı süreleri.

(6) Personel mevzuatı kapsamında kullanılan aylıksız izin sürelerinde kadroları ile ilişkileri ve buna bağlı sigortalılıkları sonlanmadığından, 4/1-(c) sigortalılarının aylıksız izinli buldukları sürede yurt dışında geçen süreleri.

(7) Türkiye’de malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları kapsamında geçen ve aşağıda sayılan yurt dışı süreleri;

(a) Libya’da iş üstlenen Türk işverenlerince çalıştırılan Türk işçilerinin, bu ülkede 1/9/1985 tarihinden sonra geçen çalışma süreleri.

(b) Almanya’da istisna akdi kapsamında iş üstlenen Türk işverenlerince çalıştırılan Türk işçilerinin bu ülkedeki çalışma süreleri.

(c) 5510 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi kapsamında yurt dışında geçici görevli olarak geçen süreler.

Örnek: 1/1/1982-31/12/1987 tarihleri arasında Libya’da Türk işveren yanında çalışan ve bu süreleri borçlanma talebinde bulunan sigortalının 1/1/1982-31/8/1985 tarihleri arasındaki süreleri borçlanma kapsamında değerlendirilecektir. 1/9/1985-31/12/1987 tarihleri arasındaki süreler ise borçlandırılmayacaktır.

2.1.2.5. Borçlandırılacak Sürelere İlişkin Diğer ve Ortak Hususlar

(1) Yabancı ülke mevzuatına göre aylık bağlandığı tarihten sonra yurt dışında geçen çalışma süreleri borçlandırılacaktır.

(2) Hizmet belgelerindeki bir yıl 360 gün, 1 dönem 90 gün, 1 ay ise 30 gün olarak alınacaktır.

(3) Ülkeler bazında borçlanma kapsamında olan ve olmayan süreler (Ek-2) tabloda yer almaktadır.

(4) Borçlanmaya esas belge örnekleri (Ek-3 - Ek-29) de yer almaktadır.

(5) Gün ve ay sayısı Ülkemiz mevzuatına göre belirlenen kurallardan farklı olarak bildirilen ülkelere ait sigortalılık sürelerinin borçlandırılması aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda gerçekleştirilecektir.

(a) Belçika’dan temin edilen hizmet belgelerinde 1 hafta; 38 veya 40 saat ya da 6 gün, 1 yıl ise 312 gün olarak gösterilmektedir.

Belçika hizmet belgesinde Fransızcasında “Journées ou heures de travail (j ou h)”, Flamancasında ise “Arbeids dagen of uren” yazan sütunun altında bildirilen çalışma;

- gün esasına göre geçmiş ise Fransızcasında “... j” (... gün), Flamancasında ise “... d” (... gün),

- saat esasından geçmiş ise Fransızcasında “... h”, Flamancasında ise “... u” (...saat) olarak belirtilmektedir.

Fransızcasında “Personne de référence”, Flamancasında ise “Maat persson” sütununun altında belirtilen süreler, haftalık çalışma süresinin ne kadar saat (36,5, 37, 38, 40 vb.) olduğunu göstermektedir.

Belçika hizmet belgelerindeki sürelerden, borçlanmaya esas süreler aşağıdaki şekilde tespit edilecektir.

- Gün sayılarının dönüştürülmesinde, “... yılına ait toplam gün sayısının altıya bölünerek bulunan rakamın yediyle çarpılması” ($\text{gün sayısı} / 6 \times 7$) formülü uygulanacaktır. Sonucun küsüratlı olması halinde bulunan sayı bir üst sayıya yuvarlanacaktır.

Örnek 1: 1996 yılında gün esasından bildirilen süre, Ülkemiz mevzuatına göre değerlendirilirken ($312 / 6 \times 7 = 364$) gün olarak hesaplanacak ve 360 gün olarak alınacaktır.

Örnek 2: 2001 yılında gün esasından bildirilen 181 günlük süre mevzuatımıza göre 212 gün ($181 / 6 \times 7 = 211,16$) olarak kabul edilecektir.

- Saat olarak bildirilen çalışmaların dönüştürülmesinde; “... yılına ait toplam çalışma saatinin, haftalık çalışma saat sayısına bölünmesi sonucu bulunan hafta sayısının haftalık çalışma gün sayısı olan 6 ile çarpımı” ($\text{toplam çalışma saati} / \text{haftalık çalışma saat sayısı} \times 6$) formülü uygulanacaktır. Bu şekilde tespit edilen gün sayısı, (a) bendinde açıklandığı şekilde borçlandırılacak gün sayısına dönüştürülecektir.

Saat sayısının haftaya dönüştürülmesinde ortaya çıkan küsuratlı sayı olduğu gibi alınacaktır. Haftanın güne dönüştürülmesinde ortaya çıkan sayının küsuratlı olması halinde bulunan sayı bir üst sayıya yuvarlanacaktır.

Örnek 1: 1997 yılında haftalık 38 saat esası üzerinden toplam 200 saat olarak bildirilen çalışma ($200 / 38 = 5,26$) haftaya dönüştürülecektir. Tespit edilen hafta sayısı 7 ile çarpılarak ($5,26 \times 7 = 36,82$) borçlanılacak gün sayısına dönüştürülecektir. Bulunan küsuratlı sayı bir üst sayıya yuvarlanarak 37 gün olarak esas alınacaktır.

Örnek 2: 1999 yılında haftalık 40 saat esası üzerinden toplam 90 saat olarak bildirilen çalışma ($90 / 40 = 2,25$) haftaya dönüştürülecektir. Tespit edilen hafta sayısı 7 ile çarpılarak ($2,25 \times 7 = 15,75$) borçlanılacak gün sayısına dönüştürülecektir. Bulunan küsuratlı sayı bir üst sayıya yuvarlanarak 16 gün olarak esas alınacaktır.

(b) Hizmet belgelerinde başlama ve bitiş tarihi belli olmayan sigortalılık sürelerinin başlama ve bitiş tarihinin tespiti aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

- Yıl bazında düzenlenen hizmet belgelerinde, hizmet başlama tarihi yılın son gününden o yıl için bildirilen gün/dönem sayısı kadar geriye götürülerek, hizmet bitiş tarihi ise yılın ilk gününden o yıl içinde bildirilen gün/dönem sayısı kadar ileriye götürülerek tespit edilecektir.

Örnek 1: Belçika'da 1972-1990 yılları arasında hizmeti bulunan sigortalının hizmet belgesinde 1972 yılında 38 gün, 1990 yılında ise 51 gün dönüştürülmüş hizmeti bulunmaktadır. 1972 yılındaki çalışmasına esas başlangıç tarihi, yılın son gününden 38 gün geriye gidilerek 23/11/1972, 1990 yılındaki çalışmasının bitiş tarihi ise yılın ilk gününden 51 gün ileriye gidilerek 21/2/1990 tarihi olarak alınacaktır.

Örnek 2: Fransa'da 1980-1995 yılları arasında hizmeti bulunan sigortalının hizmet belgesinde 1980 yılında 2 dönem (180 gün), 1995 yılında ise 3 dönem (270 gün) hizmeti bulunmaktadır. 1980 yılındaki çalışmasına esas başlangıç tarihi, yılın son gününden 2 dönem geriye gidilerek 1/7/1980, 1995 yılındaki çalışmasının bitiş tarihi ise yılın ilk gününden 3 dönem ileriye gidilerek 30/9/1995 tarihi olarak alınacaktır.

Bildirilen hizmetlerin aralıklı olması halinde, yukarıda belirtilen kurallara göre başlangıç ve bitiş tarihleri belirlenecektir.

Örnek 3: 1972-1978 yılları arasında yurt dışı hizmeti bulunan sigortalının, 1972 yılında 286 gün, 1973 yılında 200 gün, 1976 yılında 96 gün, 1977 yılında 180 gün ve 1978 yılında 246 gün çalışması bulunmaktadır.

Buna göre sigortalılık başlangıç ve bitiş tarihleri 15/3/1972-20/7/1973, 25/9/1976-30/6/1977 ve 1/1/1978-6/9/1978 olarak alınacaktır.

- Ay bazında düzenlenen hizmet belgelerinde, hizmet başlama tarihi ayın son gününden o ay için bildirilen gün sayısı kadar geriye götürülerek, hizmet bitiş tarihi ise ayın ilk gününden o ay içinde bildirilen gün sayısı kadar ileriye götürülerek tespit edilecektir.

Örnek: 1995 yılında yurt dışı hizmeti bulunan sigortalının Temmuz ayında 25 gün, Kasım ayında 20 gün olmak üzere, Temmuz-Kasım aylarında toplam 145 gün hizmeti bulunmaktadır. Buna göre sigortalılık başlangıç ve bitiş tarihleri 6/7/1995-20/11/1995 olarak alınacaktır.

2.2. Yurt Dışı Sürelerini Belgelendirmek

Yurt dışı borçlanma başvurusunda bulunanlar, yurt dışında geçen ve borçlanmaya esas olacak sürelerine ait belgelerini, Yönetmeliğin 8 inci maddesine göre ibraz etmek zorundadır.

Başvuru sahibinin, Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen durumuna uygun olan belgelerin asıllarını Kuruma ibraz etmesiyle bu yükümlülük yerine getirilmiş olur.

Kuruma ibraz edilecek belgeler;

- Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülkeler için,
  - Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmemiş ülkeler için,
  - Gemi adamı olarak geçen süreler için,
  - Ev kadını olarak geçen süreler için,
- olmak üzere dört başlık altında aşağıda açıklanmıştır.

2.2.1. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Akdedilen Ülkelerde Geçen Sürelere Ait Belgeler

Talep sahiplerinin sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülkelerde geçen sigortalılık ve işsizlik sürelerini borçlanabilmeleri için;

(1) Çalışılan ülke sigorta kurumundan alınacak hizmet belgelerinden,

(2) Sigortalıların çalıştıkları işyerlerinin resmi kuruluşlara ait olması veya resmi kuruluşlarca ya da kamu kurumu olarak kabul edilen kuruluşlarca düzenlenmesi halinde, belgelerin ayrıca tasdikine gerek kalmaksızın, çalışılan ülkede işyerinin ait olduğu belediyelerce düzenlenmiş hizmet belgelerinden, vergi dairelerince çalışılan sürelerle ilişkin düzenlenmiş belgelerden, iş bulma kurumlarınca işsizlikte geçen sürelerle ilişkin verilen belgelerden, ilgili meslek kuruluşları veya birliklerince veya diğer resmi kuruluşlarca verilen hizmet belgelerinden,

(3) Kendi adına ve hesabına çalışanların bağlı oldukları vergi dairesi, belediye, meslek kuruluşu veya birliklerince verilen çalışma sürelerini başlangıç ve bitiş olarak gösteren hizmet belgesinden,

(4) Bulunulan ülkelerdeki Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerden alınacak çalışma sürelerini başlangıç ve bitiş olarak gösteren hizmet belgelerinden

durumlarına uygun olanını tercümeleri ile birlikte Kuruma ibraz etmeleri gerekmektedir.

2.2.2. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Akdedilmemiş Ülkelerde Geçen Sürelere Ait Belgeler

Talep sahiplerinin sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmemiş ülkelerde geçen sigortalılık ve işsizlik sürelerini borçlanabilmeleri için;

(1) Bulunulan ülkelerdeki Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerden alınacak çalışma sürelerini başlangıç ve bitiş olarak gösteren hizmet belgelerinden,

(2) Yurt dışında çalıştıkları iş yerlerinden alacakları hizmet sürelerini gösterir bonservisleri ile birlikte pasaportlarında bulunan çalışma izinlerinin tercümelerinden

durumlarına uygun olanını Kuruma ibraz etmeleri gerekmektedir.

Bazı ülkelerde “oturma vizesi” aynı zamanda “çalışma müsaadesi”ni de içermekle birlikte bazı ülkelerde içermemektedir.

Bu itibarla, oturma vizesinin aynı zamanda çalışma müsaadesini de içerdiği ülkelerde geçen çalışma sürelerini borçlanmak isteyenlerden, oturma vizelerini bonservisleriyle birlikte ibraz edenler için ayrıca çalışma müsaadesi istenmeyecektir.

Oturma vizesi aynı zamanda çalışma müsaadesini kapsamayan ülkelerden sadece oturma vizesine ait belgeyi ibraz edenlerin borçlanma işlemleri ancak yurt dışında çalıştıkları işyerlerinden alacakları hizmet sürelerini gösterir bonservisleri ile pasaportlarında bulunan çalışma izinlerinin tercümelerini ibraz etmeleri halinde sonuçlandırılacaktır.

Oturma vizesi aynı zamanda çalışma müsaadesini de kapsayan ve kapsamayan ülkeler

(Ek-30) deki tabloda gösterilmiştir.

2.2.3. Gemi Adamı Olarak Geçen Sürelere Ait Belgeler

Gemi adamları borçlanma yapabilmek için;

(1) Çalıştıkları geminin bayrağını taşıdıkları ülkenin sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülke olması halinde çalışılan ülke sigorta kurumundan alınacak hizmet belgelerinden,

(2) Çalıştıkları geminin bayrağını taşıdıkları ülkelerde bulunan Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerden alacakları çalışma sürelerini başlangıç ve bitiş olarak gösteren hizmet belgelerinden,

(3) Çalıştıkları gemi ya da geminin bağlı bulunduğu işyerlerinden alacakları sigortalılık sürelerini gösterir bonservisleri ile birlikte;

- gemilerde çalıştıklarını gösterir belgelerde kayıtlı bulunan çalışma izinlerinin tercümelerinden,

- gemi adamı olarak çalışılan süreler ile örtüşen yurda giriş-çıkış tarihlerini gösteren pasaport sayfaları ya da emniyet müdürlüklerinden alınacak yurda giriş-çıkış tarihlerini gösteren belgelerden

durumlarına uygun olan belgeleri Kuruma ibraz edeceklerdir.

2.2.4. Ev Kadını Olarak Geçen Sürelere Ait Belgeler

Ev kadını olarak geçen sürelerini borçlanmak isteyenler, yurt dışında oturduklarına dair alacakları ikamet belgesi ile birlikte;

(1) İkamet belgesinin, Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca veya yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,

(2) Çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlik veya ataşeliğinin bulunduğu Türk temsilciliklerinin ikamet belgesine istinaden düzenleyecekleri belgelerden

birini Kuruma ibraz edeceklerdir.

Yurt dışındaki Türk temsilciliklerinde çalışanların yanlarında ikamet eden ve bu sürelerle ilişkin ikamet belgesini fiilen ve hukuken temini mümkün olmadığından ibraz edemeyenlerin ev kadınlığı süreleri, dış temsilciliklerimizce ya da ilgili bakanlıklarca düzenlenen yurt dışında bulunan süreleri gösterir belgelere göre sonuçlandırılabilir.

2.2.5. Yurt Dışı Sürelerinin Belgelendirilmesine İlişkin Diğer ve Ortak Hususlar

(1) 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında yurt dışında çalışanların borçlanma işlemleri, borçlanma talep tarihindeki en son sigortalılık statüsüne göre, Kurum tescil kayıtları esas alınarak sonuçlandırılacaktır.

Örnek: 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında 19/12/2016 – 27/4/2017 tarihleri arasında Türkmenistan’da geçen çalışmalarını 1/3/2018 tarihinde borçlanma talebinde bulunan sigortalının, Türkiye’de 20/5/2017 - 20/2/2018 tarihleri arasında 4/1-(b) kapsamında hizmeti bulunmaktadır.

Buna göre, sigortalının 19/12/2016 – 27/4/2017 tarihleri arasında Türkmenistan’da 5/1-(g) kapsamında geçen çalışma sürelerine ilişkin Kurum kayıtları esas alınacak, ayrıca bir belge talep edilmeden borçlanma işlemi son sigortalılık statüsü olan 4/1-(b) kapsamında sonuçlandırılacaktır.

(2) Borçlanma başvurusuna ilişkin bilgi ve belgelerin eksik olup olmadığı başvuruda kontrol edilecek olup, eksik bilgi ve belge ile yapılan başvurular reddedilecektir. Sonuç talep sahiplerine örneği ekli yazı (Ek-31) ile bildirilecektir.

(3) Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmemiş ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlanma talebinde bulunanlardan bonservis ve pasaportlarında bulunan çalışma izinlerinin tercümelerini ibraz edemeyenler, Türk temsilciliklerinden hizmet belgesi talebinde bulunmak istediklerinde; öncelikle ellerinde bulunan pasaport, iş akdi, işverence düzenlenmiş bonservis, çalışılan ülke kurumlarınca düzenlenmiş sigorta veya çalışma belgesi ve diğer belgelerle birlikte yazılı olarak ikamet ettikleri sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerine müracaat edeceklerdir.

Sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezleri, talep sahiplerinin ibraz ettikleri pasaport ve diğer belgelerin her sayfasının asıllarını görerek fotokopileri, “aslı gibidir” kaşesi basmak ve imzalamak suretiyle onaylayacaktır. Onaylanan bu belgeler çalışılmış olan ülkedeki Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşeliklere gönderilmek üzere başvuru sahiplerine verilecektir. Ayrıca, pasaport ve varsa diğer onaylanmış belgelerin birer örneği ilgililerin dosyalarında muhafaza edilecektir.

(4) Libya'daki sigortalılık sürelerini borçlanacak olanlardan, hizmet belgesi talebinde bulunmak isteyenler ibraz edecekleri pasaport, iş akdi, işverence düzenlenmiş bonservis, çalışılan ülke kurumlarınca verilmiş sigorta veya çalışma belgesi ve diğer belgelerle birlikte yazılı olarak ikamet ettikleri ildeki sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerine müracaat edeceklerdir.

Sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezleri, talep sahiplerinin ibraz ettikleri pasaport ve diğer belgelerin her sayfasının asıllarını görerek fotokopilerini, “aslı gibidir” kaşesi basmak ve imzalamak suretiyle onaylayacaktır. Onaylanan bu belgelerin birer nüshaları veya teyidi istenen hizmet belgeleri ile buna ait belgeler bir yazı ekinde EHGM Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığına intikal ettirilecek ve söz konusu belgelerin onaylanmış birer örnekleri ilgililerin dosyalarında muhafaza edilecektir.

EHGM Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığı söz konusu belgeleri, Başkanlık Makamı Olur'una istinaden kurulan Komisyon'da değerlendirecek sonucunu ilgili birime yazı ile bildirecektir. Komisyon tarafından Libya'da çalıştıkları süreleri tespit edilenlerle, belgelerin doğruluğu teyit edilenlerin borçlanma işlemleri EHGM Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığının yazısına istinaden sonuçlandırılacaktır.

Ancak, pasaport aslı veya onaylı örneği olmadan söz konusu komisyonca, hizmet sürelerinin tespit edilememesi ve dış temsilcilüğümüzce düzenlenmiş belgelerin doğruluğuna karar verilememesi nedeniyle pasaport aslını veya onaylı örneğini ibraz edemeyenlerin hizmet belgesi talepleri ile Libya'daki dış temsilciliklerimizce düzenlenmiş belgeler teyit için Genel Müdürlüğümüze gönderilmeden borçlanma talebi reddedilecek ve borçlanmaya esas belgelerle yeniden müracaat edilmesi halinde borçlanmanın yapılabileceği ilgiliye bildirilecektir.

1/9/1985 tarihinden önce bu ülkede Türk işveren yanında çalışması olup, bu tarihten itibaren de aynı işveren yanında çalıştıkları Kurum kayıtlarından tespit edilenlerin dış temsilciliklerimizce düzenlenmiş belgelerine göre diğer şartları taşımaları kaydıyla borçlanma işlemi yapılacaktır. Bu kapsamda işlem yapılan belgeler de teyit için Genel Müdürlüğümüze gönderilmeyecektir.

(5) Yurt dışında geçen sürelerini yurt dışı temsilciliklerimizce düzenlenmiş belgeler ile borçlanma talebinde bulunanların hakkında yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

a) T.C. Doha Büyükelçiliğince düzenlenmiş hizmet ve/veya ikamet belgeleri borçlanma işlemi yapılmadan teyidi alınmak üzere Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.

b) Başvuru sahiplerinden hizmet belgesinde belirtilen çalışma sürelerinin yurt dışında bulunulan süre ile örtüşüp örtüşmediğinin tespiti için pasaportlarının veya emniyet müdürlüklerinden alınacak Türkiye'ye giriş-çıkış tarihlerinin belirtildiği belgenin ibrazı

istenilecektir.

c) Yapılacak incelemelerde yurt dışı temsilciliklerimizden alınan hizmet ve/veya ikamet belgelerinde kayıtlı sürelerin başlangıç ve bitiş tarihleri ile ibraz edilen pasaportta ya da emniyet birimlerinden alınan çizelgede veya Emniyet Genel Müdürlüğü Pasaport Giriş/ Çıkış Bilgileri Projesine göre yurda giriş çıkış tarihleri örtüşenlerin belgeleri teyit için EHGM'ye gönderilmeyerek Türkiye'de bulunan süreler hariç tutulmak suretiyle borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.

d) Libya hariç olmak üzere dış temsilciliklerce düzenlenmiş hizmet belgesiyle borçlanma talebinde bulunanlardan pasaport veya yurda giriş çıkış tarihlerini gösterir belgeyi ibraz edemeyenler ile anılan belgelerde kayıtlı sürelerle yurda giriş çıkış tarihleri örtüşmeyenlerin hizmet belgeleri, teyidi alınmak üzere EHGM'ye gönderilecektir. Teyit işlemi gerçekleşmeden borçlanma işlemi yapılmayacaktır.

Teyit işlemi sonuçlandığında hizmet ve/veya ikamet belgelerinin dış temsilciliklerimizce düzenlenmiş olduğunun tespit edilmesi durumunda;

- yeniden düzenlenen hizmet ve/veya ikamet belgesindeki başlangıç ve bitiş süreleri,
  - pasaport ibraz edemeyenlerin hizmet belgesindeki kayıtlı süreleri
- dikkate alınmak suretiyle borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.

e) 1/1/1992 tarihinden önce yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerini ikamet belgesiyle borçlanmak isteyenlerden pasaport ibraz edemeyenlerin yurt dışında geçen borçlanmaya esas süreleri tespit edilemediğinden, teyidi alınmak üzere Genel Müdürlüğümüze gönderilmeyecek ve borçlanma taleplerinin işleme alınamayacağı yazılı olarak bildirilecektir.

f) Yurt dışı sürelerinin borçlandırılmasında yurda giriş çıkış kontrolü yapılarak sadece yurt dışında bulunan süreler borçlandırılacaktır.

g) Borçlanma için ibraz edilen hizmet belgesinin sonradan sahte olduğunun tespit edilmesi halinde borçlanma işlemi iptal edilecektir. Sahte yurt dışı hizmet belgesi ibraz edenler hakkında soruşturma raporu bulunup bulunmadığına bakılmadan borçlanma karşılığı ödediği meblağın tamamı Kuruma gelir kaydedilecek ve ilgililer hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulacaktır.

Mülga 13/1/2015 tarihli ve 2015/2 sayılı Genelgenin yayımlandığı tarihten önce sahte hizmet belgesi ile borçlanma yaptığı için borçlanması iptal olanlardan borçlanma tutarı iade edilenler ve yersiz olarak ödenen aylıklarla ilgili 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesine göre işlem yapıldıktan sonra kalan miktarı iade edilenler hakkında yukarıda belirtilen Kuruma gelir kaydedilmesi yönündeki hüküm uygulanmayacaktır.

(6) Yurt dışında geçen sürelerini borçlanma talebinde bulunanlar, borçlanmaya esas belgelerin tercümelerini de Kuruma ibraz edeceklerdir.

2.3. Yazılı İstekte Bulunmak

Yurt dışında geçen sürelerin borçlandırılabilmesi için “Yurt Dışı Sürelerini Borçlanma Talep Dilekçesi”nin (Ek-32) usulüne göre doldurulup imzalandıktan sonra Kurumun ilgili birimine doğrudan verilmesi ya da posta yolu ile gönderilmesi gerekmektedir.

Yurt Dışı Sürelerini Borçlanma Talep Dilekçesi Kurumun ünitelerinden ya da web sayfasından temin edilebilecektir.

Yurt Dışı Sürelerini Borçlanma Talep Dilekçesinin Kuruma verilmesi sırasında dilekçe kontrol edilerek eksik olduğu belirlenen bilgi ve belgelerle ilgili olarak ikinci bölüm (2.2.5) başlığı altında belirtilen şekilde işlem yapılacaktır.

Örnek 1: 21/12/2017 tarihli borçlanma talep dilekçesi ile yurt dışında geçen çalışma, işsizlik ve ev kadınlığı sürelerini borçlanmak isteyen ancak ev kadınlığı süresini borçlanmasına ilişkin belgeyi ibraz etmeyen sigortalının borçlanma talebi eksik belge nedeniyle reddedilecektir.

Örnek 2: 9/10/2017 tarihli borçlanma talep dilekçesi ile yurt dışında geçen çalışmalarını borçlanma talebinde bulunan ancak borçlanma miktarının hesabında seçilmesi gereken bir günlük prime esas kazanç miktarını belirtmeyen sigortalının borçlanma talebi eksik bilgi nedeniyle reddedilecektir.

Kanuna göre, borçlanmaya esas kazanç miktarının seçimi talep sahibinin tercihiyle bırakılmıştır. Ancak aynı yurt dışı borçlanma talep dilekçesinde borçlanılacak sürelerin birden farklı kazanç üzerinden borçlandırılması mümkün bulunmamaktadır. Bununla birlikte talep sahiplerinin istekleri halinde ayrı bir talep dilekçesi ile farklı bir kazanç miktarı üzerinden borçlanma isteme hakkı da bulunmaktadır. Kişiler bu haklarını aynı gün ya da farklı günlerdeki müracaatları ile gerçekleştirebileceklerdir. Aynı tarihte farklı kazançlar ile borçlanma talep eden sigortalılar her kazanç için farklı borçlanma talep dilekçesi ile müracaat edecek ve her dilekçe için farklı varide numarası alınacaktır. Borçlanma programı aynı tarihte farklı kazançlar ile tahakkuk yapmaya uygun hale getirilmiş olup sistemden her bir talep için farklı tebliğ yazısı ve borç tahakkuku alınarak sigortalılara gönderilecektir.

2.4. Borçlanma İçin Başvurulacak Kuruluşlar ve Birimler

2.4.1. Başvurulacak Kuruluşlar

(1) 8/5/2008 tarihinden sonra borçlanma talebinde bulunanlardan borçlanma talep tarihinden önce Türkiye’de son defa;

(a) 5510 sayılı Kanun ile 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlar kapsamında hizmeti bulunanların borçlanma işlemleri Kurumca,

(b) 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklardan birine tabi çalışması olanların borçlanma işlemleri ilgili sandıkça sonuçlandırılacaktır.

(2) Türkiye’de herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi çalışması bulunmayanların borçlanma işlemleri Kurumca yürütülecektir.

(3) Kendilerine veya hak sahiplerine sosyal güvenlik sözleşmesi kapsamında kısmi aylık bağlanmış olanların borçlanma işlemleri, Kurumca veya kısmi aylığı bağlayan sandıkça sonuçlandırılacaktır.

2.4.2. Başvurulacak Birimler

Kuruma yapılacak borçlanma başvurularına ait işlemler, EHGM Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığının sorumluluğunda yürütülecektir. Bunlardan;

(a) 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında olanlardan Türkiye Almanya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi haricindeki ikili veya çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kısmi aylık bağlananlar ile aylık bağlanması için müracaat etmiş olanların borçlanma işlemleri,

b) 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) ve (b) bentleri kapsamında olup İsviçre’de sadece ev kadını olarak geçen süreleri bulunanlar hariç olmak üzere, bu ülkede geçen sigortalılık ve ev kadınlığı sürelerine ilişkin yapılacak borçlanma ve ek borçlanma işlemleri,

c) 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) bendi ile geçici 4 üncü maddesi kapsamında yapılacak tüm

borçlanma işlemleri

EHGM Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığınca yürütülecektir.

Yukarıda sayılanlar dışındaki borçlanma işlemleri sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerince yürütülecektir.

Son çalışmaları 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında bulunanların yurt dışı süreleri ilgili sandıkça borçlandırılacağından, Kuruma yapılan borçlanma başvuruları, talebi alan birimce ilgili sandığa intikal ettirilecektir. Aynı şekilde, Kurumun yetkisi dahilinde olan borçlanma başvuruları, borçlanma işlemini gerçekleştirecek birimden başka bir birime yapılmışsa başvuru dilekçelerinin yukarıda belirtilen borçlanma işlemlerini yürütmekle yetkili birime intikali sağlanacaktır.

2.4.3. Borçlanma İçin Başvurulacak Birimlerin Tespiti

2.4.3.1. 4/1-(a) Kapsamında Olanların Başvurusu

4/1-(a) kapsamında sigortalılar ile bunların hak sahiplerinin borçlanma işlemleri, Yurt Dışı Sürelerini Borçlanma Talep Dilekçesinde belirttikleri adresleri dikkate alınmaksızın;

(a) Kimlik Paylaşım Sisteminden tespit edilecek adresin bulunduğu ildeki,

(b) Kimlik Paylaşım Sisteminde adres kaydı bulunmuyor ise nüfusa kayıtlı olunan ildeki,

(c) (a) ve (b) bentlerine göre adres tespit edilemediği durumlarda ise müracaat edilen ildeki,

(d) Kimlik Paylaşım Sisteminde birden fazla kayıtlı adresi bulunan sigortalı veya hak sahiplerinin tercih ettikleri adresin bulunduğu ildeki

sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerince yürütülecektir.

Önceden borç tahakkuku gerçekleştirilmiş olanların müteakip borçlanma talepleri ilk işlemi yapan sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezince sonuçlandırılacaktır.

Borçlanma başvurularının yapılacağı sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerinin tespitinde Kimlik Paylaşım Sistemindeki adresin bulunduğu veya nüfusa kayıtlı olunan il esas alınmaktadır. İl içerisinde hangi sosyal güvenlik merkezinin borçlanma işlemlerini yürüteceği sosyal güvenlik il müdürlüklerince belirlenecektir.

Sigortalı ve hak sahipleri borçlanma başvurularında tebligat adresi olarak yurt dışı adreslerinin yanı sıra Kimlik Paylaşım Sistemindeki adresleri haricinde başka bir adres de gösterebilmektedir. Bu durumda, başvuru sahiplerinin borçlanma talep dilekçelerinde belirttikleri tebligat adresi esas alınacaktır.

2.4.3.2. 4/1-(b) Kapsamında Olanların Başvurusu

Faaliyeti sona ermiş olanlarla Türkiye’de çalışması olmayanlar;

4/1-(b) kapsamında faaliyeti sona eren ya da Türkiye’de çalışması olmayan sigortalılar ile bunların hak sahiplerinin borçlanma işlemleri, Yurt Dışı Sürelerini Borçlanma Talep Dilekçesinde belirttikleri adresleri dikkate alınmaksızın;

a) Kimlik Paylaşım Sisteminden tespit edilecek adresin bulunduğu ildeki,

b) Kimlik Paylaşım Sisteminde adres kaydı bulunmuyor ise nüfusa kayıtlı olunan ildeki,

c) (a) ve (b) bentlerine göre adres tespit edilemediği durumlarda ise müracaat edilen ildeki,

d) Kimlik Paylaşım Sisteminde birden fazla kayıtlı adresi bulunan sigortalı veya hak sahiplerinin tercih ettikleri adresin bulunduğu ildeki

sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerince yürütülecektir.

Borçlanma işleminin, sigortalı dosyasının bulunduğu son defa kayıtlı olunan il haricinde başka bir il tarafından yapılması halinde; borçlanmayı yapacak il, dosyanın bulunduğu ilden dosya devrini isteyerek talebi sonuçlandıracaktır.

Faaliyeti devam edenlerden borçlanma yeri ve faaliyet yeri aynı ilde olanlar;

4/1-(b) kapsamında faaliyeti devam eden sigortalının faaliyet yeri ile Kimlik Paylaşım Sistemindeki ikamet yeri aynı ise, borçlanma işlemleri bu ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezince sonuçlandırılacaktır.

Faaliyeti devam edenlerden ikamet yeri ve faaliyet yeri farklı ilde olanlar;

4/1-(b) kapsamında faaliyeti devam eden sigortalının ikamet yeri ile faaliyeti farklı illerde ise borçlanma işlemleri faaliyetinin devam ettiği ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezince sonuçlandırılacaktır.

Borçlanma yaptıktan sonra faaliyetini başka bir ilde devam ettirenler;

4/1-(b) kapsamında yurt dışı borçlanması yaptıktan sonra, ilgilinin faaliyetini borçlanma yaptığı ilden başka ile taşıması ya da farklı bir ilde yeniden faaliyete başlaması durumunda yapacağı ek borçlanma işlemi, faaliyetinin devam ettiği ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezince sonuçlandırılacaktır.

2.4.3.3. Başvuruya İlişkin Ortak Hususlar

(1) Vekil aracılığı ile yapılan borçlanma başvurularında, borçlanma işlemini yürütecek sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezinin tespitinde, sigortalı veya hak sahibinin ikinci bölüm (2.4.2.) başlığı altında belirtilen yere göre tespit edilecek müracaat yerleri esas alınacaktır.

(2) Vekil aracılığıyla yapılan borçlanma taleplerinde ibraz edilen vekaletnamelerde "borçlanma" ibaresinin yer alması yeterli olacak, "yurt dışı borçlanma" ibaresi aranmayacaktır.

(3) Yurt dışı borçlanma taleplerinde başvuruda bulunan vekilin vekaletnamenin aslını veya onaylanmış örneğini ibraz etmesi gerekmektedir. Söz konusu belgenin mevcut olmaması halinde ikinci bölüm (2.2.5.) başlığı altında belirtilen şekilde işlem yapılacaktır.

Vekaletnamenin aslını görmek suretiyle, Kurum personeline bir örneğinin "aslı görülmüştür" tasdiki yapılarak borçlanma işlemleri ve borçlanmadan vazgeçme işlemleri sırasında kullanılmasına imkan bulunmaktadır.

(4) Sigortalı ve hak sahiplerinin Kimlik Paylaşım Sisteminde kayıtlı adresinin bulunduğu veya nüfusa kayıtlı olduğu il dışındaki başka bir ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine yapılan borçlanma başvuruları reddedilmeyecek ve alınan belgeler en kısa sürede borçlanma işlemini yapacak sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine gönderilecektir.

2.4.4. Müteakip Borçlanmanın Farklı Statüde Yapılması

Yurt dışı borçlanması yaptıktan sonra borçlanma yapılan ilden başka bir ilde farklı statüde borçlanma talebinde bulunulması halinde söz konusu borçlanma işlemi en son tabi olunan statü esas alınarak ikinci bölüm (2.4.2) başlığı altında belirtilen şekilde tespit edilecek birimce sonuçlandırılacaktır.

Örnek: 4/1-(a) kapsamında yurt dışında geçen çalışma süreleri borçlandırıldıktan sonra 5/7/2017 tarihinde 4/1-(b) kapsamında Muğla'da faaliyetine devam eden ancak Aydın'da ikamet eden sigortalının 12/1/2018 tarihli borçlanma talebi faaliyetin devam ettiği ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezince sonuçlandırılacaktır.

2.5. Borç Miktarının Hesaplanması

Kanunun 4 üncü maddesine göre borçlanma miktarı; borçlanılacak her bir gün için tahakkuk ettirilecek borç tutarının 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen prime esas asgari ve azami günlük kazanç arasında seçilecek günlük kazancın % 32'si olarak hesaplanmaktadır.

Borçlanma tutarının tespitinde, adi posta veya kargo yoluyla ya da Kuruma doğrudan yapılan yazılı başvurularda Yurt Dışı Sürelerini Borçlanma Talep Dilekçesinin Kurumun evrak kayıtlarına intikal ettiği tarih esas alınacaktır. Ayrıca, yurt içinden ya da yurt dışından taahhütlü, iadeli – taahhütlü, acele posta, PTT-Alo Post (kapıdan kapıya teslim) veya PTT-Kargo olarak gönderilen yurt dışı borçlanma taleplerinde, dilekçenin postaya verildiği tarih Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilecektir.

Buna göre, borçlanmanın tahakkuku ile ilgili yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır:

(1) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı sayılanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların Kanun uyarınca hesaplanacak bir günlük borçlanma tutarı, başvuru tarihinde geçerli olan günlük prime esas kazancın alt ve üst sınırları arasında kalmak kaydıyla başvuru sahibince seçilen kazancın yüzde 32'si alınmak suretiyle belirlenecektir. Bulunan rakamın virgülden sonraki üçüncü rakamı beş (5) ve daha büyükse ikinci rakam yukarı yuvarlanacaktır. Tahakkuk ettirilecek toplam borç tutarı günlük borçlanma tutarı ile borçlanılan gün sayısının çarpımından oluşacaktır.

Formül ile ifade edilirse;

Bir Günlük Borçlanma Tutarı = Seçilen Bir Günlük Prime Esas Kazanç x % 32.

Toplam Borçlanma Tutarı = Bir Günlük Borçlanma Tutarı x Gün Sayısı

şeklinde olacaktır.

Örnek 1: 15/4/2017 tarihinde yurt dışında geçen 15 yıllık sigortalılık süresini günlük 59,25 TL günlük kazanç üzerinden borçlanmak isteyen bir sigortalının bir günlük borçlanma tutarı, $59,25 \times \% 32 = 18,96$ TL, toplam borç tutarı ise $18,96 \times 5400 = 102.384,00$ TL olacaktır.

Örnek 2: 15/1/2018 tarihinde yurt dışında geçen 10 yıllık sigortalılık süresini günlük 67,65 TL günlük kazanç üzerinden borçlanmak isteyen bir sigortalının bir günlük borçlanma tutarı, $67,65 \times \% 32 = 21.648$ TL, toplam borç tutarı ise $21,65 \times 3600 = 77.940,00$ TL olacaktır.

8/5/2008 tarihinden itibaren borçlanma miktarının tespitinde geçerli olan günlük kazancın alt ve üst sınırlarına ait güncel tutarlar, Kurum intranet sayfasındaki EHGM Mevzuat/ Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığı altındaki "3201 Sayılı Kanuna Göre Borçlanmaya Esas Kazanç ve Borçlanma Bedellerine İlişkin Tablo"da yer almaktadır.

(2) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak olan sigortalıların yurt dışı borçlanmasına ilişkin borç tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır;

(a) Türkiye'den ayrılmadan önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti olanların ayrıldıkları tarihteki en son bıraktıkları derece ve kademelerine göre,

(b) Yurt dışından döndükten sonra ilk defa 5434 sayılı Kanuna tabi bir göreve başlayanların

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

ise giriş derece ve kademelerine göre,

borçlanmak istedikleri yurt dışı süresinin her üç yılına bir derece ve her yılına bir kademe verilmek suretiyle ve öğrenim durumları itibariyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesindeki yükselebilecekleri dereceleri geçmemek koşuluyla tespit edilecek derece, kademe ve ek göstergeleri ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının müracaat tarihinde yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar esas alınarak, yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranlarına göre hesap edilecektir.

Örnek 1: 1 yıl 8 ay askerlik hizmetini yaptıktan sonra lise mezunu olarak 12/5/1975 tarihinde 4/1-(c) kapsamında 13 üncü derecenin 3 üncü kademesi ile Genel İdare Hizmetleri sınıfında memur olarak göreve başlayan ve asaleti onaylandıktan sonra askerlik hizmeti kazanılmış hak aylığında değerlendirilen, 1/3/1979 tarihinde görevde olması nedeniyle 2182 sayılı yasa uyarınca 1 derece yükselmesinden yararlandırılan sigortalı, istifa ettiği 18/4/1980 tarihi itibariyle kıdem aylığına esas hizmet süresi 6 yıl, emekli keseneğine esas aylığı da 10 uncu derecenin 3 üncü kademesinde 7 ay 6 gün kıdemlidir.

Sigortalı 1/6/1975-30/4/1980 tarihleri arasında 4 yıl 11 ay hizmetini 15 yıla tamamlamak için 22/1/2018 tarihli dilekçesi ile 1/3/1997-30/3/2007 tarihleri arasında Avustralya'da geçen çalışma sürelerini Kanuna göre borçlanmak istemektedir.

Türkiye'deki görevinden ayrıldığı tarihteki 7 ay 6 gün kıdemine yurt dışında geçen ve borçlanacağı 10 yıl 1 aylık süre eklenmek suretiyle bulunan 10 yıl 8 ay 6 günlük süre, 10 uncu derecenin 3 üncü kademesinden her üç yıl için bir derece ve her yıl için bir kademe verilerek intibakı (3 derece 1 kademe) 6 ncı derecenin 1 inci kademesi olarak tespit edilecektir.

Borç tutarı aşağıda gösterildiği şekilde hesaplanacaktır.

Aylık Göstergesi	(6/1) 760 x 0,10855	82,50
Ek Gösterge	0	0
Taban Aylığı	1.000 x 1,699121	1.699,12
Kıdem Aylığı	20 x 6 x 0.10855	13,03
Tazminat Aylığı	9.500 x 0,10855 x %55	567,17
(Emekli Bağlanmasına Esas Tutar) E.K.E.A.		2.361,82
Borç tutarı = (E.K.E.A. x 0,36) / 30 x Gün Sayısı	(2.361,82 x 0,36) / 30 x 3630	102.880,88

Toplam borç tutarı 102.880,88TL olarak tahakkuk edecektir.

Örnek 2: Üniversite mezunu olup 14/8/2005 tarihinde Genel İdare Hizmetler sınıfında memur olarak göreve başlayan sigortalı, göreve başlamadan önce 1/11/2000-30/6/2005 tarihleri arasında Almanya'da geçen 4 yıl 8 ay çalışma süresini 23/1/2018 tarihli dilekçesi ile Kanuna göre borçlanmak istemektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesindeki öğrenim durumuna göre memuriyete giriş derece/kademesi olan 9 uncu derecenin 1 inci kademesi esas alınarak borçlanmak istediği 4 yıl 8 aylık süre için 3 yılına bir derece ve bir yıl için bir kademe verilerek intibakı (1 derece 1 kademe) 8 inci derecenin 2 nci kademesi olarak tespit edilecektir.

Borç tutarı aşağıda gösterildiği şekilde hesaplanacaktır.

Aylık Göstergesi	(8/2) 675 x 0,10855	73,27
Ek Gösterge	0	0
Taban Aylığı	1.000 x 1,699121	1.699,12
Kıdem Aylığı	0	0
Tazminat Aylığı	9.500 x 0,10855 x %55	567,17
(Emekli Bağlanmasına Esas Tutar) E.K.E.A.		2.339,56
Borç tutarı = (E.K.E.A. x 0,36) / 30 x Gün Sayısı	(2.339,56 x 0,36) / 30 x 1680	47.165,53

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

Toplam borç tutarı 47.165,53 TL olarak tahakkuk edecektir.

Kanunun geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa 4/1-(c) kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların aynı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki yurt dışı borçlanma süreleri ise 4/1-(b) kapsamında değerlendirilecektir.

Örnek: 10/12/2015 tarihinde ilk defa 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında göreve başlayan ve 1/11/2004-30/11/2015 tarihleri arasında İngiltere’de geçen 11 yıl 1 ay süresini borçlanma talebinde bulunan sigortalının, 1/11/2004-30/9/2008 tarihleri arasındaki 3 yıl 11 ay hizmeti 4/1-(b) kapsamında, 1/10/2008 tarihinden sonraki 7 yıl 2 ay hizmeti ise 4/1-(c) kapsamında borçlandırılacaktır.

(3) Görevden ayrıldıktan sonra öğrenim değişikliği olanların görevden ayrıldıkları tarihteki derece ve kademesi, esas alınarak borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.

(4) Borçlanma miktarının hesabına esas gün sayısı olarak, başvuru sahibince Yurt Dışı Süreleri Borçlanma Talep Dilekçesinde borçlanmak istenilen süre belirtilmemiş ise ispatlayıcı belgelerde kayıtlı bulunan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru olmak üzere borçlanmak istediği gün sayısı esas alınacaktır. Bu tespit 1 yıl 360 gün, 1 ay 30 gün hesaplanacaktır.

2.6. Borç Miktarının Tebliği

2.6.1. Borç Tebliği

Kanunun 4 üncü maddesinde, tahakkuk ettirilen borç tutarının tebliğ tarihinden itibaren üç ay içerisinde ödeneceği, Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında ise tahakkuk ettirilen borç tutarının ilgiliye iadeli - taahhütlü olarak gönderileceği ve posta alındısının ilgiliye teslim edildiği tarihin borcun tebliğ tarihi olarak kabul edileceği belirtilmiştir.

Buna göre, borcun tebliği ile ilgili iş ve işlemler aşağıda açıklanmıştır.

(1) Yurt dışı borçlanma sürelerine ait borçlanma miktarı ve bu miktarın Kuruma ödenmesine ilişkin usul ve esaslar iadeli-taahhütlü yazı ile tebliğ edilecektir.

(2) Borçlanma talep sahibinin yurt içinde ikameti halinde PTT’nin yurt içi servislerinde kullanılan “Alma/Ödeme Haberi” kartı, yurt dışında ikameti halinde ise PTT’nin “CN 07” kodlu “Alma/Teslim/Ödeme/Kayıt Haberi” kartı kullanılacaktır.

(3) Kartların PTT tarafından Kuruma iade edilmesinden sonra tespit edilecek tebliğ tarihinin bilgisayar kayıtlarına aktarılması ve kartın ait olduğu dosyaya ulaştırılmasını kolaylaştırmak amacıyla yurt içine yapılacak tebligatlarda “Göndericinin Adı Soyadı ve Adresi”, yurt dışına yapılacak olan tebligatlarda kullanılacak kartın ise “Aşağıdaki adrese iade ediniz” bölümün

Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü

.....

T. C. Kimlik No :.....

Dosya No :.....

şeklinde hazırlanan kaşe basıldıktan sonra sigortalının T.C. kimlik numarası ile dosya numarası (tahsis ya da sicil numarası) kaşenin ilgili bölümüne yazılacaktır.

(4) Kuruma intikal eden iadeli - taahhütlü kartların kontrolü yapılarak, gereği halinde tebliğ

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

tarihi değiştirilecek ve ilgililerin dosyasında muhafazası sağlanacaktır.

(5) İadeli - taahhütlü kartların Kuruma iade edilmemesi ya da bu kartların sigortalı dosyalarında bulunamaması hallerinde aşağıda yapılan açıklamalar çerçevesinde işlem yapılacaktır:

(a) Borç, tebliğ yazısının Kurumdan gönderildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde ödenmişse, tebliğ yazısının tarihi borcun tebliğ tarihi olarak kabul edilecektir.

Örnek: 5/4/2017 tarihinde Kurum tarafından ilgiliye borç tebliğ yazısı gönderilmiş ve ilgili 12/6/2017 tarihinde tahakkuk ettirilen borç miktarını ödemişse, borcun tebliğ tarihi 5/4/2017 olarak kabul edilecektir. Ayrıca teslim edildiğine dair iadeli taahhütlü kart aranmayacaktır.

(b) Borç, tebliğ yazısının Kurumdan gönderildiği tarihten itibaren üç aydan fazla süre geçtikten sonra ödenmiş ise, tebliğ tarihi "PTT Gönderi Takibi" sisteminden sorgulanacaktır. Bu şekilde tespit edilememesi durumunda, PTT ile yapılacak yazışma ile mektubun ilgiliye tebliğ tarihi sorulacaktır. Bu yöntemle tespit edilen tarih tebliğ tarihi olarak kabul edilecektir.

Örnek: 5/4/2017 tarihinde Kurum tarafından ilgiliye borç tebliğ yazısı gönderilmiş, ilgili 10/7/2017 tarihinde tahakkuk ettirilen borç miktarını ödemiş ve PTT ile yapılan yazışmalarda mektubun ilgiliye tebliğ tarihinin 15/4/2017 olduğu belirlenmişse ödeme zamanında yapılmış sayılacaktır.

(c) PTT'nin tebliğ tarihini bildirememesi halinde, üç aylık sürenin başlangıcı, borcun tebliğine ilişkin mektubun tarihine 15 gün ilave edilmek suretiyle tespit edilecek ve bu tarihten itibaren üç aylık süre içerisinde yapılacak ödemeler geçerli sayılacak, bu şekilde tespit edilecek üç aylık sürenin dolduğu tarihten sonraki ödemeler ise geçersiz sayılacaktır.

Örnek : 5/4/2018 tarihinde Kurum tarafından ilgiliye borç tebliğ yazısı gönderilmiş, ilgili 10/7/2018 tarihinde tahakkuk ettirilen borç miktarını ödemiştir. Tebliğ tarihinin tespitine ilişkin olarak yapılan yazışmalarda PTT tebliğ tarihini bildiremediğinden, söz konusu yazının Kurum çıkış tarihine 15 gün ilave edilecek ve 20/7/2018 tarihinden önce ödendiği için borç süresinde ödenmiş sayılacaktır.

(6) Tebliğ mektubunun ilgililere teslim edilememesi nedeniyle Kuruma iade edilmesi halinde, "Yurt Dışı Sürelerini Borçlanma Talep Dilekçesi"nde belirtilen adresin doğru olup olmadığı ile ilgili yapılacak olan kontrol neticesinde tebliğ mektubuna yazılan adresin yanlış olduğu tespit edildiği takdirde, tahakkuk ettirilen borç iadeli taahhütlü olarak doğru adrese yeniden tebliğ edilecektir.

2.6.2. Tebliğ Tarihinin Değiştirilmesi

Tebliğat tarihi, borçlanmanın onay tarihi esas alınarak sistem tarafından otomatik olarak oluşturulmaktadır. Sistem tarafından oluşturulan tebliğ tarihine göre süresi içinde ödeme yapılan borçlanmalarda tebliğ tarihi değiştirilmeyecektir. Ancak, söz konusu tebliğat tarihine göre belirlenen üç aylık süre dışında yapılan ödemelere ilişkin tebliğat tarihi aşağıdaki durumlarda değiştirilecektir.

(1) Sistem tarafından oluşturulan tebliğ tarihine göre süresi içinde ödenmeyen ancak tebliğat tarihi esas alınmak suretiyle yasal süresi içinde yapılan ödemelerde tebliğ tarihi değiştirilecektir.

(2) Tebliğ tarihine göre yurt dışından üç aylık süre içerisinde yapılmış olmasına rağmen Kurum kayıtlarına son ödeme tarihinden sonra geçen ödemeler için tebliğ tarihi, ödemenin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihin üç ay öncesi olarak alınacaktır.

Örnek: 30/6/2017 tarihinde borçlanma talebinde bulunan sigortalıya borç tutarı 26/7/2017 tarihinde tebliğ edilmiştir. İlgili borcunu 25/10/2017 tarihinde süresi içerisinde ödemesine rağmen yapılan ödeme Kurum kayıtlarına 3/11/2017 tarihinde geçmiştir. Buna göre tebliğ tarihi 3/8/2017

olarak değiştirilecektir.

Bu değişiklik borçlanmayı onaylayan personelin yetkilendirdiği kullanıcı tarafından gerçekleştirilecektir.

2.7. Borç Miktarının Ödenmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında tahakkuk ettirilen borç tutarının tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde ödeneceği, bu süre içerisinde ödeme yapmayanlar için yeniden başvuru şartı aranacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, borç miktarının ödenmesine ilişkin hususlar aşağıda açıklanmıştır:

(1) Tahakkuk ettirilen borç, Türkiye’de ödenmesi halinde Türk Lirası cinsinden kişiye tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenecektir.

Örnek: İlgiliye 65.000 TL borç tahakkuk ettirilmiş ve borç 19/12/2017 tarihinde tebliğ edilmiştir. Borcun 19/3/2018 (dahil) tarihine kadar ödenmesi halinde, borç süresinde ödenmiş sayılacaktır.

(2) Borçlarını yurt dışından ödeyecek olanlar, Türk Lirası olarak bildirilen tutarın karşılığını T.C. Merkez Bankası tarafından konvertibl sayılan döviz cinsinden ödeyeceklerdir. Ödemeler, borcun yurt dışındaki bankaya ödendiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden yapılacaktır.

Tahakkuk ettirilen borcun yasal süresi içerisinde yurt dışından ödenmesi halinde ilgili bankaya yapılan ödemenin tarihi borç ödeme tarihi olarak dikkate alınacaktır. Ancak, ödemeye karşılık gelen gün sayısının tespitinde, yapılan ödemenin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınacaktır.

(3) Üç aylık süre sonrasında beyan usulü ödeme yapanların borçlanma başvuruları geçersiz sayılacaktır.

Örnek: Borçlanma talebine istinaden borç tahakkuku 22/8/2017 tarihinde tebliğ edilen sigortalı, borç tutarını 23/11/2017 tarihinde beyan usulü ödemiştir. Borç tutarı 3 aylık süre geçtikten sonra ödendiğinden borçlanma başvurusu geçersiz sayılacaktır.

(4) Üç aylık süre içerisinde borcun bir kısmının ödenmesi halinde, ödenen miktarın seçilen günlük borçlanma tutarına bölünmesi sonucunda bulunan gün sayısı geçerli sayılacaktır.

Örnek: 5400 günlük yurt dışı süresini 8/3/2017 tarihli dilekçesi ile prime esas kazancın alt sınırı üzerinden borçlanma talebinde bulunan ve tahakkuk eden $18,96 \times 5400 = 102.384,00$ TL tutarındaki borcundan $60.480,00$ TL süresi içinde ödeyen sigortalının $60.480,00 / 18,96 = (3189,87)$ 3189 günü borçlanmış sayılacaktır.

(5) Üç aylık ödeme süresi sonrasında beyan usulü ödenen ve süresi içinde ödenmediğinden emanet hesaba alınan miktar, tespit edilmesi halinde ilgililere iade edilecektir. Ancak iade işlemi gerçekleşmeden yeni bir borçlanma başvurusunda bulunulması halinde söz konusu meblağ ilgilinin mahsup talebi üzerine yeni borcuna mahsup edilecektir. Bu durumda mahsup dilekçesinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarih, borç ödeme tarihi olarak dikkate alınacaktır.

Örnek: Borçlanma talebine istinaden borç tahakkuku 20/10/2017 tarihinde tebliğ edilen sigortalı, borç tutarını 23/1/2018 tarihinde beyan usulü ödemiştir. Borç tutarını 3 aylık süre geçtikten sonra ödendiğinden borçlanma başvurusu geçersiz sayılan sigortalının, yeniden borçlanma ve mahsup talebinde bulunması halinde tahakkuk eden borç miktarı emanet hesapta bulunan meblağdan mahsup edilecektir.

(6) Tebliğ tarihinden önce borçlanmaya karşılık yapılan ödeme, borçlanma talep tarihinden sonra ödenmiş olmak kaydıyla geçerli sayılacak ve borçlanma işlemi iptal edilmeyecektir.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

Örnek: 2/10/2017 tarihinde borçlanma talebinde bulunan sigortalıya borç tutarı 12/10/2017 tarihinde tebliğ edilmiştir. Sigortalı borç tutarını 2/10/2017 tarihinde beyan usulü Kurum hesabına yatırmıştır. Bu durumda sigortalının tebliğden önce ödediği miktar geçerli sayılarak, borç ödeme tarihi tebliğ tarihi olarak esas alınacaktır.

(7) Tebliğ edilen borçlarını ödeyenlerden, borçlarını ödediklerine dair belgelerin (tahsil fişi, makbuz, dekont vb.) fotokopilerinin Kuruma gönderilmesi halinde ayrıca belge asıllarının ibrazı istenmeyecektir.

2.8. Ödemeye İlişkin Diğer ve Ortak Hususlar

2.8.1. 8/5/2008 Tarihi Öncesi Borçlanmalar

(1) Kanunun geçici 7 nci maddesi kapsamında olanların hakları saklıdır.

8/5/2008 tarihinden önce yurt dışı borçlanma başvurusunda bulunanlar, borçlanma tutarının hangi tutar üzerinden tahakkuk ettirildiği dikkate alınmadan günlüğü 3,5 ABD Doları üzerinden ödemelerini yapacaklardır. Bu borçlanmaların ödenmesinde süre şartı bulunmadığından, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan ödemeler geçerli sayılacaktır.

(2) 8/5/2008 tarihinden önce borçlanma talebinde bulunanlara borçları ABD Doları olarak bildirilmeye devam edilecektir. Ancak döviz bozdurma mecburiyeti 8/5/2008 tarihinden itibaren kaldırıldığından, ABD Doları olarak bildirilen borçlar, döviz bozdurulmadan doğrudan ödeme tarihindeki T.C. Merkez Bankası ABD Doları alış kuru karşılığı Türk Lirası olarak ödenebilecektir.

Örnek: 25/6/2006 tarihinde 1/1/1996-31/12/2005 süresi için tahakkuk eden $3600 \times 3,5 = 12.600$ ABD Doları borçlanma tutarını 7/7/2017 tarihinde ödemek isteyen talep sahibi, döviz bozdurmadan borcunu bu tarihteki T.C. Merkez Bankası ABD Doları alış kuru olan 3,6300 TL üzerinden $12.600 \times 3,6300 = 45.738,00$ TL'yi ödeyerek yükümlülüğünü yerine getirmiş olacaktır.

(3) ABD Doları olarak bildirilen borcunu döviz bozdurarak ödemesine rağmen, döviz alım bordrosu ibraz edemeyenlerden döviz alım bordrosu talep edilmeyecek, banka dekontunun ibrazı yeterli görülecektir. Dekontta yer alan kur bilgisi esas alınarak işlem sonuçlandırılacaktır. Ancak, mülga 2/5/2014 tarihli ve 2014/8 sayılı e-YURTDISI'nın yayımlandığı tarihten sonra yapılan ödemelerde dekontta kayıtlı kur bilgisi yerine ödeme tarihindeki MOSİP sisteminde kayıtlı T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınacaktır.

(4) 8/5/2008 tarihinden önceki uygulama kapsamında 3,5 ABD Doları üzerinden borçlanma talebinde bulunanların aylıklarının hesabına giren takvim yılına ait yıllık prime esas kazançların tespitinde, $(3,5 \times \text{Borcun Ödendiği Tarihteki Merkez Bankası Döviz Alış Fiyatı} \times 5)$ formülü uygulanmak suretiyle Türk Lirası cinsinden bulunan günlük prime esas kazanç esas alınacaktır.

2.8.2. 8/5/2008 Tarihi Sonrası Borçlanmalar

(1) 1/2/2012 tarihinden itibaren yurt dışı borçlanmalarına ait ödemelerin yapıldığı hesaplar kapatılarak, ödemelerin MOSİP sistemi üzerinden gerçekleştirilmesine başlanmıştır. Ödemeler, MOSİP sisteminden yapılan on-line tahsilatın yanı sıra beyan usulü ile de yapılabilmektedir.

(2) Tebliğ edilen borçlarını 1/2/2012 tarihinden sonra MOSİP sisteminden ödeyenlerden, borçlarını ödediklerine dair belgelerin Kuruma gönderilmesi talep edilmeyecektir. 1/2/2012 tarihinden sonra borçlarını beyan usulüne göre ödeyenlerin borcun ödendiğini bildirmeleri halinde ayrıca borcun ödendiğini gösterir belge istenmeksizin borç ödeme işlemi MOSİP sisteminden sonuçlandırılacaktır.

(3) MOSİP sisteminin işleme geçtiği 1/2/2012 tarihinden önce borç ödemesi yapmış olanlardan Kurum hesabına ödendiğini gösterir belgeler (tahsil fişi, makbuz, dekont vb.) talep

edilecektir.

2.8.3. Kur Farkı

3201 sayılı Kanun kapsamında yurt dışından borçlanma talebinde bulunanların, tebliğ edilen borçlanma tutarlarını döviz olarak 3 ay içerisinde Kuruma ödemeleri gerekmektedir.

Tahakkuk ettirilen borç tutarını yurt dışında bulunan bankalar aracılığı ile ödeyenlerin ödeme yaptıkları tarih borç ödeme tarihi olarak, döviz olarak yapılan ödemelerin Türk Lirası karşılığının belirlenmesinde ise ödemenin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınacaktır.

Yurt dışından yapılan ödeme ile Kurum kayıtlarına intikal tarihi arasında kur farkı oluşması durumunda ödeme yapılan tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru dikkate alınarak, borcun tamamının ödenmiş olması kaydıyla;

(1) Talep sahiplerinin ibraz edeceği belgelere göre borçlanma tebliğ tarihinden itibaren yasal süresi içerisinde ödemesi yapılmış ancak, MOSİP sisteminde kayıtlı son ödeme tarihinden sonra Kurum kayıtlarına intikal eden ödemelerde borçlanma programında tebliğ tarihinin değiştirilerek ödemenin süresi içerisinde yapıldığının kabul edilmesi,

(2) Borçlanma tutarının süresi içerisinde ödenmesine rağmen yurt dışından ödeme yapılan tarih ile ödemenin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihteki döviz alış kuru arasındaki farktan dolayı talep sahibinin borçlanma tutarını eksik ödediğinin tespiti durumunda, ortaya çıkan eksik ödemelerin, ödemenin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihteki döviz alış kuru ile ABD Dolarına çevrilerek bulunacak tutarın, aylık talep tarihindeki ABD Doları döviz alış kuru esas alınarak bulunacak Türk Lirası karşılığının, bağlanacak ilk aylık tutarından tahsil edilmesi gerekmektedir.

2.9. Borçlanılacak Süre ve Prime Esas Kazanç Miktarının Değiştirilmesi

Başvuru sahibince borçlanmak istenilen süre belirtilmişse belirtilen süre, belirtilmemiş ise ispatlayıcı belgelerde kayıtlı bulunan en son tarihten geriye doğru olmak üzere borçlanmak istediği gün sayısı esas alınır. Bu tespit 1 yıl 360 gün, 1 ay 30 gün olarak hesaplanır. Borçlanılacak her bir gün için tahakkuk ettirilecek borç tutarı 5510 sayılı Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen prime esas asgari ve azami günlük kazanç arasında seçilecek günlük kazancın % 32'si olarak belirlenir.

Buna göre,

(1) Borçlanma talep dilekçesinde talep edilen süre ve gün sayısı borçlandırılmasına rağmen tahakkuk ettirilen borç miktarının bir kısmının ödenmesi halinde, borçlanılan süre borçlanma tahakkuk cetvelinde kayıtlı en son tarihten geriye doğru gidilerek tespit edilecektir.

(2) Borçlanma tutarı tebliğ edilen veya borcunu ödeyenlerin, prime esas kazanç miktarını değiştirme talepleri kabul edilmeyecektir. Ancak yapılan borçlanmadan vazgeçilip yeniden talepte bulunulması halinde yeni talep esas alınarak borçlanma işlemi sonuçlandırılacaktır.

2.10. Borçlanılan Sürelerin Değerlendirilmesi

2.10.1. Sigortalılık Statüsünün Tespiti

Borçlandırılan yurt dışı süreleri Türkiye'de geçmiş hizmet olarak değerlendirilecektir. Bu süreler Türkiye'de uzun vadeli sigorta kollarına tabi sigortalılıklarının bulunması halinde borçlanma talep tarihindeki en son sigortalılık statüsüne göre, sigortalılıklarının bulunmaması

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

halinde ise 5510 sayılı Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilecektir.

Buna göre, borçlanılan süreler son defa;

a) 506, 2925 sayılı kanunlar ya da 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında hizmeti bulunanları 4/1-(a),

b) 1479, mülga 2926 sayılı kanunlar ya da 5510 sayılı Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında hizmeti bulunanları 4/1-(b),

c) 5434 sayılı Kanun kapsamında hizmeti bulunanları aynı Kanun,

d) İlk defa 2008 yılı Ekim aybaşından sonra 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında çalışmaya başlayanları 4/1-(c),

Ancak, bu kapsamdakilerin 2008/Ekim aybaşından önceki borçlanma süreleri, anılan Kanunun geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince 4/1-(b),

e) Türkiye’de sigortalı hizmeti bulunmayanları ise, 5510 sayılı Kanunun 4/1-(b) kapsamında geçmiş hizmet olarak kabul edilecektir.

Borçlanılan 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki süreler ise borçlanma talep tarihindeki en son sigortalılık statüsünde geçmiş hizmet olarak değerlendirilecektir.

2.10.2. Borçlanılmış Sürelerin Mal Edilmesi ve Prime Esas Kazançların Tespiti

Sosyal güvenlik sözleşmesi hükümlerine göre Türk sigortasına girişten önceki akit ülke sigortasına girilen tarihin ilk işe giriş tarihi olarak kabul edildiği ülkelerdeki çalışma sürelerini borçlanılanların aylık bağlamaya esas sigortalılık sürelerinin hesaplanmasında Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrası gereğince, ilk işe giriş tarihi olarak akit ülkedeki işe giriş tarihi esas alınacaktır.

8/5/2008 tarihinden önceki uygulama kapsamında 3,5 ABD Doları üzerinden borçlanma talebinde bulunanların aylıklarının hesabına giren takvim yılına ait yıllık prime esas kazançların tespitinde, $(3,5 \times \text{Borcun Ödendiği Tarihteki Merkez Bankası Döviz Alış Fiyatı} \times 5)$ formülü uygulanmak suretiyle Türk Lirası cinsinden bulunan günlük prime esas kazanç esas alınacaktır.

Borçlanılan yurt dışı sürelerine ait prime esas kazançların ilgili sürelerle mal edilmesinde, 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin beşinci fıkrası gereğince bulunacak oran kullanılacaktır.

Söz konusu oran, borçlanmada tercih edilen prime esas günlük kazancın, borcun ödendiği tarihteki prime esas günlük kazanç alt sınırına bölünmesi ile tespit edilecektir. Bu şekilde bulunan oranın virgülden sonraki ilk dört hanesi, ilgili yılların prime esas kazançlarının tespitinde esas alınacaktır.

Farklı tarihlerde birden fazla yurt dışı borçlanması yapılmışsa, yurt dışı sürelerinin borçlanılmasında prime esas kazancın borçlanılan sigortalılık süresine ait yıllara mal edilmesine esas oran, her bir borçlanma için ayrı ayrı tespit edilecektir. Ayrıca, yapılan bir yurt dışı borçlanması için farklı tarihlerde ödeme yapılmışsa en son ödeme tarihi esas alınarak tek bir oran belirlenecektir.

Yukarıdaki şekilde belirlenen oran dikkate alınarak, borçlanılan yıllara ait prime esas kazançlar “Borçlanılan Süreye Ait Prime Esas Günlük Kazancın Alt Sınırı x Oran x Borçlanılan Gün Sayısı” formülü ile hesaplanacaktır. Borçlanılan yıl tam yıldan az ise o yıla ait asgari prime esas kazanç, yıl içerisindeki toplam günün karşılığı olan asgari prime esas kazancın oranla çarpılması sonucu tespit edilecektir.

Bulunan miktar ilgili sürenin prime esas kazancı kabul edilecek, ancak hesaplanan prime

esas kazanç hiçbir suretle o sürenin prime esas kazanç alt sınırının altında kalmayacak ve üst sınırı da geçmeyecektir. Bu nedenle, borçlanma miktarının günlük prime esas kazancın alt sınırı üzerinden belirleneceği durumlarda, prime esas aylık hesabına giren takvim yıllarına ait prime esas kazançların hesabında kullanılacak olan ve hesaplama şekli yukarıdaki formülde gösterilen “Oran”ın “1” in altında kalması halinde, bu oran “1” olarak uygulanacaktır.

Türkiye’de çalışması olup ilk işe giriş tarihinden sonraki süreleri borçlananlar hakkında 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin beşinci fıkrası ve geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince borçlanılan gün sayıları ilgili aylara mal edilecektir.

Örnek: Ülkemizde 1/7/1989-31/8/1989 tarihleri arasında 506 sayılı Kanun kapsamında çalışmaları bulunan sigortalı 15/12/2017 tarihli dilekçesi ile Almanya’da 1/1/1990-31/12/2010 tarihleri arasında geçen çalışma ve işsizlik sürelerini günlük prime esas kazancın alt sınırı üzerinden borçlanmış ve borçlanma bedeli olan $59,25 \times \% 32 \times 7200 = 136.512,00$ TL’yi 18/2/2018 tarihinde ödemiştir. Bu durumda prime esas kazancın tespitine esas oran, borcun ödendiği tarihteki bir günlük prime esas kazancın alt sınırı $67,65$ TL olduğu dikkate alınarak $(59,25/67,65) = 0,8758$ olacaktır. Ancak, aylıkların hesabında esas alınacak prime esas kazançlar yürürlükteki prime esas kazancın altında olamayacağından bu oran “1” olarak alınacaktır.

Aylık bağlama işlemlerinde 1/1/1990-31/12/2010 yıllarına ait prime esas kazançlar borçlanılan ilgili sürelerle mal edilerek, aşağıdaki gibi belirlenecektir.

1/1/1990-30/06/1990 süresi 180 gün için PEK (1990 yılı ilk altı ay için günlük prime esas asgari kazanç $\times 1 \times 180$) $5.950 \times 1 \times 180 = 1.071.000$ TL,

1/7/1990-31/12/1990 süresi 180 gün için PEK (1990 yılı ikinci altı ay için geçerli günlük prime esas asgari kazanç $\times 1 \times 180$) $7.467 \times 1 \times 180 = 1.344.060$ TL,

1/1/1991-30/06/1991 süresi 180 gün için PEK (1991 yılı ilk altı ay için günlük prime esas asgari kazanç $\times 1 \times 180$) $11.734 \times 1 \times 180 = 2.112.120$ TL,

1/7/1991-31/12/1991 süresi 180 gün için PEK (1991 yılı ikinci altı ay için geçerli günlük prime esas asgari kazanç $\times 1 \times 180$) $15.667 \times 1 \times 180 = 2.820.060$ TL

olarak alınacaktır.

Diğer gün sayıları da yukarıda açıklandığı şekilde hesaplanarak borçlanılan sürelerle mal edilecektir.

Türkiye’de çalışması olup ilk işe giriş tarihinden önceki sürelerini borçlananların, borçlanılan sürelerin ve bu sürelerle ait kazançların ilgili aylara mal edilmesinde Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre tespit edilen işe giriş tarihi ile Türkiye’deki ilk işe giriş tarihi arasındaki tarihler esas alınacaktır.

Örnek: Ülkemizde 1/1/2013-31/12/2015 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında çalışmaları bulunan sigortalı, 13/1/2016 tarihli dilekçesi ile Almanya’da 15/4/1992-30/12/2005 tarihleri arasında geçen 4936 gün çalışma süresini 60,00 TL prime esas kazanç üzerinden borçlanmış ve borçlanma tutarını 22/2/2016 tarihinde ödemiştir. Bu durumda prime esas kazancın tespitine esas oran, borcun ödendiği tarihteki bir günlük prime esas kazancın alt sınırı $54,90$ TL olduğu dikkate alınarak $(60,00 / 54,90) = 1,0929$ olacaktır.

Borçlanılan süreler ve bu sürelerle ait prime esas kazançlar, Türkiye’deki işe giriş tarihi olan 1/1/2013 tarihinden borçlanılan 4936 gün geriye götürülerek bulunan 15/4/1999 tarihi arasına yazılacaktır.

Buna göre sigortalının ilgili aylara mal edilen borçlanmaya esas prime esas kazançları aşağıdaki gibi tespit edilecektir.

15/4/1999-30/6/1999 süresi 76 gün için PEK (1999 yılı ilk altı ay için geçerli günlük prime

esas asgari kazanç x 1,0929 x 76) 3.112.200 x 1,0929 x 76 = 258.500.576 TL olarak alınacaktır.

1/7/1999-31/12/1999 süresi 180 gün için PEK (1999 yılı ikinci altı ay için geçerli günlük prime esas asgari kazanç x 1,0929 x 180) 3.790.000 x 1,0929 x 180 = 745.576.380 TL olarak alınacaktır.

1/1/2000-31/3/2000 süresi 90 gün için PEK (2000 yılı ilk üç ay için geçerli günlük prime esas asgari kazanç x 1,0929 x 90) 4.000.000 x 1,0929 x 90 = 393.444.000 TL olarak alınacaktır.

1/4/2000-31/12/2000 süresi 270 gün için PEK (2000 yılı son dokuz ayı için geçerli günlük prime esas asgari kazanç x 1,0929 x 270) 5.000.000 x 1,0929 x 270 = 1.475.415.000 TL olarak alınacaktır.

1/1/2001-31/12/2012 tarihleri arasındaki diğer süreler de yukarıda açıklandığı şekilde hesaplanarak ilgili aylara mal edilecektir.

Türkiye’de sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi hizmeti bulunmayanların, borçlanılan sürelerin ve bu sürelerle ait kazançların ilgili aylara mal edilmesinde, borcun tamamen ödendiği tarih ile Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre tespit edilen işe giriş tarihi esas alınacaktır.

Örnek 1: Türkiye’de sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi hizmeti bulunmayan ve 28/3/2007 tarihinde borçlanma talebinde bulunan sigortalı, Hollanda’da 1/9/1990-31/8/2005 süresinde geçen 5400 gün çalışma süresi Kanuna göre borçlandırılmış, borçlandırılan süre 506 sayılı Kanun kapsamında hizmet olarak değerlendirilmiş ve tahakkuk ettirilen borç miktarı 14/3/2018 tarihinde T.C. Merkez Bankası ABD Doları alış kuru olan 3,8560 TL üzerinden ödenmiştir. Aylık talebinde bulunulduğunda, Türkiye’de sigortalılığın bulunmaması nedeniyle borçlanılan süreler ve bu sürelerle ait prime esas kazançlar, borcun tamamının ödendiği 14/3/2018 tarihinden 5400 gün geriye götürülerek bulunacak 15/3/2003 tarihine yazılacaktır.

8/5/2008 öncesi yurt dışı borçlanmalarında, borçlanma karşılığı elde edilen prime esas kazanç = borçlanma tutarının en son ödendiği tarihteki T.C. Merkez Bankası ABD Doları alış kuru x bir günlük borçlanma bedeli x 100/20 (3,8560 x 3,5 x 100 / 20 = 67,48 TL) formülü kullanılarak hesaplanacaktır. Hesaplanan bir günlük prime esas kazanç, borcun ödendiği tarihteki bir günlük prime esas kazancın alt sınırına (67,48 / 67,65 = 0,9974) oranlanacaktır. Ancak, aylıkların hesabında esas alınacak prime esas kazançlar yürürlükteki prime esas kazancın altında olamayacağından bu oran “1” olarak alınacaktır.

Buna göre sigortalının ilgili aylara mal edilen borçlanmaya esas prime esas kazançları aşağıdaki gibi tespit edilecektir.

15/3/2003-31/3/2003 süresi 16 gün için PEK (2003 yılı üç altı ay için geçerli günlük prime esas asgari kazanç x 1 x 16) 10.919.443 x 1 x 16 = 174.711.088 TL olarak alınacaktır.

1/4/2003-30/6/2003 süresi 90 gün için PEK (2003 yılı ikinci üç ay için geçerli günlük prime esas asgari kazanç x 1 x 90) 13.103.332 x 1 x 90 = 1.179.299.880 TL olarak alınacaktır.

1/7/2003-31/12/2003 süresi 180 gün için PEK (2003 yılı ikinci altı ay için geçerli günlük prime esas asgari kazanç x 1 x 180) 15.267.194 x 1 x 180 = 2.748.094.920 TL olarak alınacaktır.

1/1/2004-30/6/2004 süresi 180 gün için PEK (2004 yılı altı ay için geçerli günlük prime esas asgari kazanç x 1 x 180) 18.321.000 x 1 x 180 = 3.297.780.000 TL olarak alınacaktır.

1/7/2004-31/12/2004 süresi 180 gün için PEK (2004 yılı ikinci altı ay için geçerli günlük prime esas asgari kazanç x 1 x 180) 14.805.000 x 1 x 180 = 2.664.900.000 TL olarak alınacaktır.

1/1/2005-14/3/2018 tarihleri arasındaki diğer süreler de yukarıda açıklandığı şekilde hesaplanarak ilgili aylara mal edilecektir.

Örnek 2: Türkiye’de sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi hizmeti bulunmayan ve 22/1/2018 tarihinde vefat eden vatandaşımızın İngiltere’de 1/1/2013-31/12/2017 süresinde geçen 1800 gün

çalışma süresini borçlanan hak sahibi, tahakkuk ettirilen borç miktarını 20/3/2018 tarihinde ödemiş ve aynı tarihte aylık talebinde bulunmuştur. Türkiye’de sigortalılığı bulunmaması nedeniyle ilk işe giriş tarihi, borcunun tamamını ödediği 20/3/2018 tarihinden 1800 gün geriye götürülerek 21/3/2013 olarak belirlenecek olup, aylık bağlanmasına esas kazançlar, bulunan 21/3/2013 tarihi ile 20/3/2018 tarihi arasına yukarıda açıklandığı şekilde hesaplanarak ilgili aylara mal edilecektir.

2.10.3. Basamak İntibakı

5510 sayılı Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamındaki sigortalılar için, primlerin alınması ve aylıkların bağlanmasında geçerli olan basamak sisteminden vazgeçilerek, 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalılarda olduğu gibi borçlanma bedellerinin prime esas kazanç sistemi içinde belirleneceği esası getirilmiştir.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası gereği; aylıkların hesabının, 1/10/2008 tarihinden sonra yapılacak yurt dışı borçlanma taleplerinde bu tarihten önceki sürelerle ait kazançların yürürlükten kaldırılan ilgili Kanun hükümlerine göre değerlendirileceğinden 5510 sayılı Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamındaki sigortalılar için 1/10/2008 tarihinden önceki borçlandırılan sürelerin basamak intibakında değerlendirilmesine devam edilecektir. Ancak işe giriş tarihinden önceki borçlanılan sürelerin ilgili aylara mal edilmesinde Kanunun 5 inci maddesine göre tespit edilen işe giriş tarihi ile borç ödeme tarihi arasındaki süreler esas alınacaktır.

6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun yürürlüğe girdiği 25/2/2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasına eklenen cümle ile 5510 sayılı Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında değerlendirilen 1/10/2008 tarihinden önceki borçlanma sürelerine göre tespit edilen basamakların, 2008 yılı Eylül ayında yürürlükte bulunan gelir tablosunda, 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmüne göre belirlenen prime esas aylık kazançla yakın gelire karşılık gelen basamağı geçemez kuralı getirilmiştir.

Buna göre, 2008 Yılı İkinci Altı Aylık Dönemi Gelir Tablosu’ndan belirlenecek olan basamağın tespitine esas aylık gelir miktarı; 30/9/2008 Tarihindeki Günlük Prime Esas Kazancın Alt Sınırı x (Borçlanma Miktarının Tespiti İçin Seçilen Günlük Prime Esas Kazanç / Borcun Ödendiği Tarihteki Günlük Prime Esas Kazancın Alt Sınırı) x 30 formülü uygulanarak tespit edilecektir. Öte yandan, 1479 sayılı Kanunun 1/10/2008 tarihinden önceki uygulamasında 506 sayılı Kanunun öngördüğü anlamda prime esas kazanç alt sınır uygulaması bulunmadığından, (Borçlanma Miktarının Tespiti İçin Seçilen Günlük Prime Esas Kazanç / Borcun Ödendiği Tarihteki Günlük Prime Esas Kazancın Alt Sınırı) işlem sonunda bulunacak oranın “1” in altında tespiti halinde bu oran “1” e yükseltilmeden aynen alınacaktır. Ancak 1/10/2008 tarihinden sonraki sürelerin borçlandırılmasında oranın “1” in altında kalması halinde, oran “1” olarak alınacaktır.

Yukarıda açıklanan yasal düzenleme de dahil olmak üzere 1479, 3201 ve 5510 sayılı kanunlar ile mülga 2829 ve mülga 2926 sayılı kanunların basamak intibakı ve/veya aylıkların hesabına ilişkin hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 5510 sayılı Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında yurt dışı borçlanması yapanlardan aylık talebinde bulunanların basamak intibakı ve primlerin değerlendirilmesi 2013/11 sayılı Genelge hükümlerine göre yapılacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce 3,5 ABD Doları üzerinden borçlandırılan yurt dışı sürelerine ait borç tutarının 25/2/2011 tarihinden sonra ödenmesi halinde, (3,5 x Borcun Ödendiği Tarihteki Merkez Bankası Döviz Alış Fiyatı x 5) formülüne göre Türk Lirası cinsinden bulunan günlük prime esas kazanç esas alınarak, Kanunun geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen şekilde basamak intibakı gerçekleştirilecektir.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

2.11. Borçlanmadan Vazgeçme ve Borçlanma Miktarının İadesi

Borçlanmadan vazgeçme ve borçlanma miktarının iadesine ilişkin iş ve işlemler aşağıda açıklanmıştır.

(1) Borçlanmalarının iptal edilmesi için yazılı başvuruda bulunanların ödedikleri borçlanma tutarının tamamı, faiz uygulanmaksızın Türk Lirası olarak iade edilecektir. Bu durumda kısmi iade yapılmayacaktır. Diğer bir ifadeyle, borçlanmanın bir kısmı iptal edilerek, bir kısmı geçerli sayılmayacaktır. Ancak, birden fazla borçlanma yapılmış ise talep sahibinin yapmış olduğu borçlanmalardan bir ya da birkaçından vazgeçme hakkı saklıdır.

(2) Borçlanma başvurusunda bulunup borcu tebliğ edilmeden ya da tebliğ edildikten sonra üç aylık borç ödeme süresi içinde borçlanma başvurusundan vazgeçtiklerini yazılı olarak bildirenlerin borçlanma başvuruları geçersiz sayılacaktır. Bu şekilde başvuruları geçersiz sayılanlardan, borçlanma taleplerinin yeniden geçerli sayılmasını isteyenlerin bu talepleri kabul edilmeyerek, yeni borçlanma talebinde bulunmaları istenecektir.

(3) Tahakkuk ettirilen borcun tamamını veya bir kısmını ödeyerek aylık talebinde bulunanlar, aylık talebinden sarfınazar ederek borçlanmalarının iptal edilmesini isteyebileceklerdir. Aylık talebinden sarfınazar edilmesine ilişkin iş ve işlemler Emeklilik İşlemleri Genelgesine göre gerçekleştirilecektir.

(4) Borçlandıkları yurt dışı sürelerine istinaden aylık bağlananlar borçlanmadan vazgeçemeyeceklerdir. Bu durumda olanların sigortalı olarak çalışmaya başlayarak aylığını kestirmeleri halinde de borçlanmadan vazgeçmeleri veya borçlandıkları süre ve gün sayısını değiştirmeleri imkanı bulunmamaktadır.

(5) Borçlandıkları hizmetleri ile malullük ve yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan sigortalılara yazılı başvuruları halinde, ödedikleri borçlanma miktarının tamamı faiz uygulanmaksızın Türk Lirası olarak iade edilecektir.

(6) Borçlanmadan vazgeçenler bu borçlanmalarının yeniden geçerli sayılmasını talep edemezler.

(7) Borçlanmadan vazgeçenler veya borçlanması iptal edilenlerden yeniden borçlanma talebinde bulunanların ilk borçlanmaya karşılık ödedikleri miktar iade edilmemişse, ilgilinin mahsup talebinde bulunması halinde yeni borcuna mahsup edilecektir. Bu durumda mahsup dilekçesinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarih, borç ödeme tarihi olarak dikkate alınacaktır.

(8) Borçlanma talebinde bulunan ve borç miktarını ödeyen sigortalıların ölümü halinde hak sahipleri borçlanma talebinden vazgeçemeyeceklerdir. Ayrıca hak sahiplerinin, sigortalının sağlığında yapmış olduğu borçlanmadan ölüm aylığına yetecek kadar süre dışındaki borçlanma tutarının iadesi talepleri de kabul edilmeyecektir.

Örnek: 23/11/2017 tarihinde 9000 günlük borçlanma tutarını ödeyen sigortalı, aylık bağlanmadan 2/1/2018 tarihinde vefat etmiştir. Sigortalının hak sahipleri, sigortalının yaptığı borçlanma talebinden vazgeçemeyeceğinden, ölüm aylığına yetecek 1800 gün hizmetin geçerli sayılarak kalan 7200 günlük borçlanma tutarının iadesi talepleri reddedilecektir.

(9) Sigortalının yurt dışı sürelerini borçlanan hak sahiplerinden ölüm aylığına hak kazanamayan ya da hak kazanmasına rağmen yaptığı borçlanmadan vazgeçmek isteyenlere yazılı başvuruları halinde, ödenen borçlanma miktarının tamamı borçlanmayı ödeyen hak sahibine faiz uygulanmaksızın Türk Lirası olarak iade edilecektir.

2.12. İsviçre Sürelerinin Borçlandırılması

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

1/1/1972 tarihli Türkiye İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesini tadil eden ve 1/6/1981 tarihinde yürürlüğe giren Ek Sözleşmenin 10/a maddesinde Türk vatandaşlarının İsviçre'deki çalışmaları esnasında işçi ve işveren hissesi dahil olmak üzere yaşlılık ve ölüm sigortası primi olarak ödenen tutarın tamamının Kuruma transferi öngörülmüştür.

İki ülke arasındaki Sözleşme kapsamında prim transfer işlemleri ile Kanun kapsamında borçlanma işlemleri arasında ilişki bulunmamakla birlikte, Kanunun 10 uncu maddesinde borçlanılan gün sayısı kadar primlerin iade edileceği öngörülmüştür. Bu itibarla, prim transferi ile borçlanma işlemleri ayrı ayrı yürütülecektir.

Buna göre, İsviçre'de geçen sürelerin borçlandırılmasına ilişkin iş ve işlemler aşağıda açıklanmıştır:

(a) İsviçre'de geçen sürelerini borçlanmak isteyenler hakkında yurt dışı borçlanmasına ilişkin genel kurallara göre işlem yapılacaktır.

(b) Primleri Kuruma transfer edilmiş olanlar, söz konusu sürelerini borçlanmak için "İsviçre Sürelerini Borçlanma Talep Dilekçesi" (Ek-33) ile başvuruda bulunabileceklerdir. Bunlardan ayrıca hizmet belgesi istenilmeden transfer kararı ekindeki hizmet belgesine göre işlem yapılacaktır.

(c) İsviçre'den prim transferi gerçekleşmeden borç tutarının transfer edilecek primlerden mahsup edilmesine ilişkin talepler kabul edilmeyecektir. Ancak, prim transferi talebinde bulunduğu sırada borçlanma tutarını kendileri ödemek isteyenlerin talepleri kabul edilerek, yurt dışı borçlanmasına ilişkin genel kurallara göre işlem yapılacaktır.

(d) Borçlanma tutarının, transfer edilen primlerden mahsup edilmesi sonucunda transfer edilen tutarın borçlanma tutarını karşılamaması durumunda ilgiliye transfer edilen miktara ait hizmetin kazandıracağı haklar ile bu hizmetin Kanuna göre borçlanılmasının kazandıracağı haklar bildirilecektir. İlgilinin tercihini transfer edilen hizmetin değerlendirilmesi yönünde kullanması halinde, borçlanma işlemi durdurulacak; tercihin borçlanma işleminin sonuçlandırılması yönünde kullanılması halinde ise tahakkuk ettirilen borç miktarı ile ~~transfer miktarı arasındaki farkın~~ Kanuna göre ödenmesi talep edilecektir.

Örnek: Sigortalının İsviçre'de 1/3/1976–30/4/1976 ve 1/1/1981–30/11/1981 tarihleri arasında geçen 390 günlük hizmetine ait 2.032,70 İsviçre Frank'ı karşılığı 7.880,17 TL transfer edilmiştir. Sigortalı 8/11/2017 tarihli borçlanma talebiyle çalışma ve işsizlik sürelerini prime esas asgari günlük kazanç üzerinden borçlanmak istemiş ve borç tutarının transfer edilen primlerinden mahsup edilmesini talep etmiştir. Buna göre, işsizlik süreleri ile birlikte 750 gün karşılığı tahakkuk eden (18,96 x 750) 14.220,00 TL borç tutarından, transfer edilen 7.880,17 TL mahsup edilerek kalan 6.339,83 TL borç ilgiliye tebliğ edilecektir.

e) İsviçre'den transfer edilen primler Türk Lirasına çevrilecek ve kişi adına emanet hesaba aktarılacaktır. Borçlanma tutarını transfer edilen primlerden mahsup edilmesi talebinde bulunanların borçlanma talep tarihi, tebliğ ve borç ödeme tarihi olarak kabul edilecektir.

f) Prim transferi gerçekleşikten sonra İsviçre sigorta kurumunca farklı sürelerle ait ek prim transfer edilebilmektedir. Transferi gerçekleşen bu sürelerin borçlanılmak istenilen tarih aralığında olması durumunda, ek prim transfer süreleri ilk talebe göre borçlandırılacaktır.

Örnek 1: İsviçre'de geçen sürelerine ait primlerinin transfer edilmesini talep eden sigortalının 1/1/1990-31/12/2002 tarihleri arasındaki sürelerine ait primleri 11/1/2018 tarihinde transfer edilmiştir. Sigortalı, 12/1/2018 tarihli borçlanma talep dilekçesiyle İsviçre sürelerinin tamamını borçlanma talebinde bulunarak, borç tutarının transfer edilen primlerinden mahsup edilmesini talep etmiştir. Borçlanma işlemleri sonuçlandırılarak mahsup sonrası kalan meblağ sigortalıya iade edilmiştir. İsviçre'den 1/1/2003-30/4/2003 süresine ait ek prim tutarları 9/2/2018

tarihinde transfer edilmiştir.

Buna göre, sigortalı 12/1/2018 tarihli borçlanma talep dilekçesinde İsviçre’de geçen sigortalılık sürelerinin tamamını borçlanmak istediğinden bu talebe göre ek prim süreleri de borçlandırılacak ve borç tutarı transfer edilen ek prim tutarından mahsup edilecektir.

Örnek 2: İsviçre’de geçen sürelerine ait primlerinin transfer edilmesini talep eden sigortalının 1/4/1996-30/7/2002 ile 1/5/2005-31/12/2015 tarihleri arasındaki sürelerine ait primleri 20/2/2018 tarihinde transfer edilmiştir. Sigortalı, 22/2/2018 tarihli borçlanma talep dilekçesiyle İsviçre sürelerinden 1/4/1996-31/12/2016 tarihleri arasında borçlanma talebinde bulunarak, borç tutarının transfer edilen primlerinden mahsup edilmesini talep etmiştir. Borçlanma işlemleri sonuçlandırılarak mahsup sonrası kalan meblağ sigortalıya iade edilmiştir. İsviçre’den 1/8/2002-31/10/2003 ve 1/5/2016-31/3/2017 süresine ait ek prim tutarları 19/3/2018 tarihinde transfer edilmiştir.

Buna göre, sigortalı 22/2/2018 tarihli borçlanma talep dilekçesinde İsviçre’de geçen sigortalılık sürelerinden 1/4/1996-31/12/2016 tarihleri arasında borçlanmak istediğinden transfer edilen ek prim sürelerinden 1/8/2002-31/10/2003 ve 1/5/2016-31/12/2016 tarihleri arasındaki süre 22/2/2018 tarihli talebe göre borçlandırılarak, borç tutarı transfer edilen ek prim tutarından mahsup edilecektir.

Örnek 3: İsviçre’de geçen sürelerine ait primlerinin transfer edilmesini talep eden sigortalının 1/7/1997-31/8/2000 ile 1/2/2004-31/12/2009 tarihleri arasında geçen 3270 günlük çalışmasına ait primleri 10/4/2017 tarihinde transfer edilmiştir. Sigortalı, 17/4/2017 tarihli borçlanma talep dilekçesiyle 3600 gün borçlanma talebinde bulunarak, borç tutarının transfer edilen primlerinden mahsup edilmesini talep ettiğinden 3270 gün hizmetinin tamamı borçlandırılmış ve mahsup sonrası kalan meblağ sigortalıya iade edilmiştir. Ancak, İsviçre’den 1/1/1996-30/6/1997 süresine ait ek prim tutarları 9/5/2018 tarihinde transfer edilmiştir.

17/4/2017 tarihli borçlanma talep dilekçeyle tarih aralığı belirtilmeksizin 3600 gün borçlanılmak istendiği ve İsviçre’den transfer edilen 1/1/1996-31/8/2000 ve 1/2/2004-31/12/2009 tarihleri arasında 3810 gün bulunduğu; İsviçre’de çalıştığı son tarih olan 31/12/2009 tarihinden 3600 gün geriye gidilmek suretiyle borçlandırılacak tarih aralıkları tespit edilecektir.

Buna göre, 1/8/1996-31/8/2000 (1680 gün) ile 1/2/2004-31/12/2009 (2130 gün) tarihleri arasındaki 3600 günlük sürenin 17/4/2017 tarihli borçlanma talebine göre borçlandırılması gerektiğinden ek prim sürelerinden 1/8/1996-30/6/1997 tarihleri arasındaki 330 günlük süre de borçlandırılacak ve borç tutarı transfer edilen ek prim tutarından mahsup edilecektir.

BÖLÜM 3

ORTAK VE DİĞER İŞLEMLER

3.1 Yurda Giriş Çıkış Tarihinin Tespiti

Yurt dışı sürelerini borçlanmak isteyenlerin yurda giriş çıkışları “Emniyet Genel Müdürlüğü Pasaport Giriş/Çıkış Bilgileri Projesi (EGMP)” programından kontrol edilerek tespit edilecektir. Söz konusu programdan giriş çıkışların tespit edilememesi durumunda, giriş çıkışa ilişkin belge ilgili emniyet müdürlüklerinden temin edilecektir.

3.2. Hak Sahiplerinin Borçlanma İşlemleri

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

Ölen sigortalının hak sahipleri tarafından yapılan borçlanma başvurularında hak sahibinin borçlanma talep tarihinde Türk vatandaşı olması yeterli olup, ayrıca borçlanılmak istenilen sigortalıya ait yurt dışı sürelerinde hak sahibinin Türk vatandaşı olma şartı aranmayacaktır.

Örnek: 1/3/2017 tarihinde Türk vatandaşlığına geçen hak sahibi 4/4/2015 tarihinde vefat eden sigortalının 1/7/1985-30/11/2006 tarihleri arasında Türk vatandaşı olarak Almanya’da geçen sürelerini 3/3/2017 tarihinde borçlanma talebinde bulunmuştur. Bu durumda müracaat tarihinde hak sahibi Türk vatandaşı olduğundan borçlanılmak istenilen yurt dışı sürelerinde hak sahibinin Türk vatandaşı olma şartı aranmaksızın borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.

Hak sahipleri ölen sigortalının yurt dışında geçen sürelerinden aylığa yetecek kadar gün sayısını borçlanabilecekleri gibi tamamını da borçlanabileceklerdir.

Yurt dışı süresi bulunan sigortalının, Türkiye’deki sigortalılık süreleri ve 5510 sayılı Kanununun 41 inci maddesi kapsamında yer alan süreleri ile hak sahiplerine aylık bağlanabilmesi durumunda, hak sahiplerinden öncelikle ölen sigortalının yurt dışında geçen sürelerini borçlanmaları istenilmeyecektir. Hak sahiplerinin, önce askerlik borçlanması sonra yurt dışı borçlanması yaparak aylık bağlandığının tespit edilmesi halinde de borçlanmaları geçerli sayılacaktır.

Örnek: Türkiye’de çalışması bulunan ve 4/2/2018 tarihinde vefat eden sigortalının 20/2/1986-20/10/1987 tarihleri arasındaki askerlik hizmetini borçlanarak aylığa hak kazanan hak sahibinden vefat eden sigortalının 1/7/1988-30/11/2006 tarihleri arasında Türk vatandaşı olarak Fransa’da geçen hizmetlerini öncelikle borçlanması istenilmeyecektir.

3.3. Kısmi Aylık Alanların Borçlanması

Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine sosyal güvenlik kanunlarına göre kısmi aylık bağlananlar, yurt dışında geçen ve tam aylık almak için yeterli gün sayısını veya hizmet belgelerindeki gün sayılarının tamamını da sosyal güvenlik sözleşmelerinde aksine hüküm bulunmamak kaydıyla borçlanabilirler.

Sözleşme hükümlerine göre kısmi aylık alanlar, borçlanma talep dilekçelerinde borçlanmak istedikleri süreyi belirtmeden “kısmi aylığın tam aylığa yetecek kadar süre” bölümünü işaretlemeleri halinde hizmet cetvelinde kayıtlı bulunan en son tarihten geriye doğru gidilmek suretiyle borçlanılacak süre belirlenecektir.

Sözleşme hükümlerine göre bağlanan aylıkların tam aylığa yükseltilmesi için yapılacak borçlanma işlemleri, aylığın bağlandığı statüde gerçekleştirilecektir.

Ancak, borçlanma yapılmış olduğu halde kesin dönüş ve benzeri koşullar yerine gelmediği için, yapılan borçlanmalar dikkate alınmadan bağlanan kısmi aylıkların statüsü, koşullar yerine geldiğinde tam aylık bağlanırken değiştirilecektir.

3.4. Farklı Sigortalılık Statüsünde Borçlandırılan Yurt Dışı Süreleri

Borçlanmanın, yapılması gereken statüden farklı bir statüde yapıldığının tespit edilmesi halinde yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

(1) Yurt dışı borçlanmasının sehven farklı sigortalılık statüsüne göre sonuçlandırıldığının tespiti halinde, borçlanma işlemi iptal edilmeyecek, borçlanılan sürelerin olması gereken sigortalılık statüsüne aktarılması sağlanacaktır.

Bu durumda borçlanma işlemi, borçlanmanın yapıldığı bilgisayar programından silinerek, aynı talep tarihi itibarıyla diğer statüye mal edilmek üzere yeniden tesis edilecektir.

(2) Borçlanma miktarı, ilk talep tarihi esas alınarak olması gereken sigortalılık statüsüne göre borç tahakkuku yapılarak yeniden belirlenecek ve eski borçlanma miktarı yeni borçlanma miktarına mahsup edilecektir. Ek borç çıkması halinde, borç miktarının üç ay içinde ödenmesi hususunda sigortalıya tebligat yapılacaktır. Ek borcun ödenmemesi halinde, borçlanma süresi mahsup edilen miktara göre yeniden düzenlenecektir. Ancak borçlanmanın 4/1-(a) ve 4/1-(b) statüleri arasındaki mahsup işlemlerinde borçlanma programından kaynaklanan eksik ödemenin terkin miktarının üzerindeki kısmı ilgiliden tahsil edilecektir. Aylık talebinde bulunanlarda ise söz konusu miktar bağlanacak aylıklardan mahsup edilecektir.

Statünün değişmesi nedeniyle ödenen borç miktarında fazla meblağ bulunması halinde söz konusu miktar, ilgilinin talebi üzerine faizsiz ve Türk Lirası olarak iade edilecektir.

(3) Borçlanma işleminin farklı sigortalılık statüsünde sonuçlandırıldığının aylık bağlandıktan sonra tespiti halinde de borçlanma işlemi geçerli sayılacak ve statü değişikliği gerçekleştirilecektir.

(4) Kanunun 8/5/2008 tarihinden önceki hükümlerine göre Bağ-Kur'a borçlanılan ev kadını olarak geçen sürelerde çalışılmış veya çalışılmış gibi kabul edilen süreler bulunduğu tespit edilmesi halinde borçlanma işlemi sigortalılık (SSK, Emekli Sandığı) durumuna göre ilgili statüye aktarılacaktır.

(5) Bu bölümde yapılan açıklamalar 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklarca yapılan borçlanma işlemlerinde de uygulanacaktır.

3.5. Borçlanma Talep Tarihindeki Sigortalılık Statüsünün Sonradan Değişmesi

Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında “Yurtdışı hizmet borçlanmasına ait süreler 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre hangi sigortalılık haline göre geçmiş sayılacağı belirlenmesinde; Türkiye’de sigortalılıkları varsa borçlanma talep tarihindeki en son sigortalılık haline göre, sigortalılıkları yoksa aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilir.” şeklinde düzenleme yer almaktadır.

Buna göre, talep tarihindeki sigortalılık statüsüne göre yurt dışı borçlanması yapanların, borçlanma yapıldıktan sonraki ihya veya sigortalılık durdurma hali sigortalılık statüsünü değiştirmedikçe, borçlanma yapılan statü değiştirilmeyecektir. Ancak söz konusu statü değişikliği mahkeme kararı, denetim raporları veya önceden var olan bir hizmetin sonradan tespit edilmesi gibi nedenlerle meydana gelmişse borçlanma işlemi bu şekilde tespit edilen statü ile değiştirilecektir.

Örnek 1: 1/5/2009-30/6/2009 tarihleri arasında 4/1-(a), 1/2/2010-31/5/2012 tarihleri arasında 4/1-(b) kapsamında sigortalı olan ve 24/2/2014 tarihinde Almanya’da geçen 1/5/1995-31/12/2007 tarihleri arasındaki sigortalılık sürelerini 4/1-(b) kapsamında borçlanan sigortalı, 4/1-(b) kapsamındaki hizmetleri 5510 sayılı Kanunun geçici 63 üncü maddesi kapsamında durdurulmuştur. Sigortalı 1/2/2017 tarihli dilekçesi ile borçlanılan yurt dışı sürelerinin 4/1-(a) kapsamına aktarılmasını talep etmiştir. Söz konusu geçici 63 üncü madde ve Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre borçlanma talep tarihindeki statüsü 4/1-(b) olduğundan sonraki durum değişikliği nedeniyle borçlanma statüsü değiştirilmeyecektir. Bu kişinin sigortalılık statüsü ilk borçlanmadan vazgeçtikten sonra yeniden talepte bulunması halinde müracaat tarihindeki son statüye göre belirlenecektir.

Örnek 2: 3/5/2008-31/12/2008 tarihleri arasında 4/1-(b) kapsamında çalışması olan sigortalı, Almanya’da geçen 1/9/1998-31/12/2007 tarihleri arasındaki sigortalılık sürelerini 14/7/2011 tarihinde 4/1-(b) kapsamında borçlanmıştır. Sigortalının 10/8/2016 tarihli mahkeme kararına göre 2/4/2009-30/7/2009 tarihleri arasında 4/1-(a) kapsamında sigortalılığı tespit edilmiştir. Bu durumda yapmış olduğu borçlanma 4/1-(a) kapsamına dönüştürülecektir.

Türkiye’de hiç çalışması olmadığı için 8/5/2008 tarihinden önceki hükümlere göre yurt dışı çalışma süreleri 506 sayılı Kanun kapsamında borçlanma işlemleri gerçekleştirilenlerden, borç ödemesi yapmadan bu tarihten sonra farklı süreler için yeniden borçlanma başvurusunda bulunanların, ilk borçlanmaları dikkate alınmadan müracaat tarihindeki son statüye göre borçlanmaları sonuçlandırılacaktır. Her iki borcun ödenmesi halinde her borçlanma kendi statüsünde geçmiş hizmet olarak değerlendirilecektir.

3.6. Bir Yıldan Az Sürelerde ve Tek Taraflı Bağlanan Malullük Aylıklarında Borçlanma İşlemleri

3.6.1. Bir Yıldan Az Süreler

Sosyal güvenlik sözleşmelerinin bazılarında, sözleşme hükümlerinin uygulanması için akit ülkelerde geçmesi gereken asgari çalışma süreleri belirlenmiştir. Buna ilişkin tablo (Ek-34) da yer almaktadır.

Sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında değerlendirilmeyen Türkiye’deki sigortalılık süreleri yurt dışı borçlanmalarındaki statünün belirlenmesinde esas alınacaktır.

Örnek: Türkiye’de 1/11/1978-31/7/1979 tarihleri arasında 506 sayılı Kanun kapsamında 270 prim ödeme gün sayısı olan ve Avusturya’dan yaşlılık aylığı talebinde bulunan sigortalının bu çalışmasına istinaden sözleşmeye göre Kurumca kısmi aylık bağlanmayacaktır. Ancak, sigortalının Kanuna göre borçlanma talebinde bulunması halinde 270 prim ödeme günü dikkate alınarak yurt dışı borçlanması 4/1-(a) kapsamında sonuçlandırılacaktır.

3.6.2. Tek Taraflı Bağlanan Malullük Aylıkları

Malullük sigortasının tek taraflı olarak uygulandığı Belçika, Fransa, Hollanda ve İsviçre sözleşmelerine göre akit ülkelerce malullük aylığı bağlananlara, Ülkemizde malullük aylığı bağlanmamaktadır.

Söz konusu ülkelerce aylık bağlamasından önceki tarihlerde Ülkemizde geçen sigortalılık süreleri, yurt dışı borçlanmalarında statünün belirlenmesi ve yaşlılık aylığına esas gün sayısının tespitinde dikkate alınacaktır.

Örnek: 1/10/2011 tarihinde yurt dışı sürelerini borçlanma talebinde bulunan ve Türkiye’de 1/4/1983-31/12/1992 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanun kapsamındaki 3510 prim ödeme gün sayısı İsviçre’de maluliyet aylığı bağlanmasında değerlendirilen sigortalının borçlanma talebi, bu hizmetleri dikkate alınarak 4/1-(b) kapsamında gerçekleştirilecektir.

3.7. Zorunlu Göç Nedeniyle Türk Vatandaşlığına Geçenlerin Borçlanma İşlemleri

Kanunun geçici 6 ncı maddesinde, 1/1/1989 tarihinden 8/5/2008 tarihine kadar zorunlu göç tabi tutulduktan sonra Türk vatandaşlığına geçenlere, geldikleri ülkedeki çalışma sürelerini borçlanma yoluyla değerlendirilmesi imkanı getirilmiştir.

Söz konusu borçlanma hakkından yararlanabilmek için aranan şartlar aşağıda belirtilmiştir.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

(1) 1/1/1989 tarihinden 8/5/2008 tarihine kadar geldikleri ülke tarafından zorunlu göçe tabi tutulmuş olmak.

(2) Zorunlu göçten sonra Türk vatandaşı olmak.

(3) Türkiye’de ikamet etmek.

(4) 2022 sayılı Kanun dahil Türkiye’de sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir ve aylık almamak.

(5) Geldikleri ülkedeki çalışma sürelerini belgelendirmek.

(6) “Bulgaristan Hizmetlerini Borçlanma Talep Dilekçesi” (Ek-35) ile yazılı istekte bulunmak.

(7) Tebliğ edilen borç miktarını üç ay içinde ödemek.

Kanunda yapılan düzenleme ile Bulgaristan’dan 1/1/1989 - 8/5/2008 tarihleri arasında zorunlu göçe tabi tutularak Ülkemize gelenlere, borçlanmanın genel kuralının aksine Bulgaristan’da o ülke vatandaşı iken geçirdikleri çalışma süreleri için borçlanma hakkı tanınmıştır. Ülkemize gelen soydaşlarımızın iskan ile ilgili kanunlarda (2510 veya 5543 sayılı kanunlar) sadece Bulgaristan’dan gelenler için “zorunlu göç” ifadesi kullanıldığından, yalnızca zorunlu göç nedeniyle bu ülkeden gelen vatandaşlarımız söz konusu düzenleme ile öngörülen borçlanma hakkından yararlandırılacaktır.

T.C. kimlik numarası ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü’nün Kimlik Paylaşım Sisteminden Kurumca yapılacak sorgulama sonucunda nüfus kayıt örneğinde “..... tarihli ve .... sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 2510 (veya 5543) sayılı İskan Kanununa istinaden Türk vatandaşlığına alınmıştır” ibaresi bulunanlar için ayrıca zorunlu göçe tabi tutulduklarını belgelendirme koşulu aranmayacaktır. Ancak, nüfus kayıtlarında bu şekilde ibare bulunmuyorsa ilgililerden bu ibarenin nüfus kayıtlarına işletirilmesi istenecektir.

Bulgaristan’dan temin edilen ve Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca çevirisi yapılmış hizmet belgesi ile Türkiye’deki nüfus kayıtlarında yer alan ad ve soyadında farklılık bulunduğunun tespit edilmesi ve bu durumun nüfus kayıtlarında yer almaması halinde, ilgililerden isim değişikliğini gösteren nüfus müdürlüğünden temin edeceği onaylı bir belgeyi Kuruma vermesi talep edilecektir.

Kanunun geçici 6 ncı maddesinde yalnızca çalışma süreleri borçlanma kapsamına alındığından, bu çalışma süreleri arasında veya sonundaki işsizlik süreleri ile ev kadınlığında geçen süreler, borçlanma kapsamı dışında tutulacaktır.

Başvuru sahiplerinin Türkiye’deki ikamet adresleri Kimlik Paylaşım Sisteminden tespit edilecektir. Aynı zamanda Türk vatandaşlığı ile birlikte Bulgaristan vatandaşlığı devam edenler de söz konusu yasa ile getirilen düzenlemeden yararlanacaklardır.

Bulgaristan’dan ve diğer ülkelerden kendi istekleri ile ülkemize gelen soydaşlarımız (Ahıska, Afgan Türkleri gibi) İskan Kanununa göre iskana tabi tutulmuş olsa bile zorunlu göç nedeniyle Ülkemize gelmedikleri için bunların borçlanma talepleri reddedilecektir.

Borçlanma talebinde bulunanların 2022 sayılı Kanun dahil sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir ve aylık almamaları gerekmektedir. Borçlanma talebinde bulunanların Kurumdan gelir ve aylık alıp almadıkları bilgisayar kayıtlarından kontrol edilecek, ayrıca belge talep edilmeyecektir.

Geçici 6 ncı madde hükümleri uygulanmak suretiyle borçlandırılan hizmetler, yalnızca yaşlılık/emekli aylığı bağlanmasında değerlendirileceğinden, Bulgaristan’da geçen çalışma süreleri, malullük veya ölüm aylığı bağlanması için yapılan borçlanma taleplerinde dikkate alınmayacaktır.

Borçlanmadan vazgeçenler ile yapılan borçlanma sonrasında aylık bağlanması için gerekli şartları yerine getirmeyenlere ve bunların varislerine yazılı talepleri üzerine yaptıkları ödemeler, faiz uygulanmaksızın Türk Lirası olarak iade edilecektir.

Bu başlıkta aksine hüküm bulunmayan hallerde, Bulgaristan'dan zorunlu göç nedeniyle bu ülkede geçen çalışma sürelerinin borçlandırılması ile ilgili diğer usul ve esaslar, bu Genelgenin ilgili bölümlerinde yer alan açıklamalar dahilinde sonuçlandırılacaktır.

3.8. Yürürlükten Kaldırılan Genelgeler, Genel Yazılar ve e-YURTDISI Talimatları

3201 sayılı Kanun ve bu Kanuna ilişkin Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili olarak daha önce yayımlanan ve (Ek-36) de belirtilen genelgeler, genel yazılar ve e-YURTDISI talimatları, bu Genelgenin yayımı tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.

Söz konusu genelgeler, genel yazılar ve e-YURTDISI talimatları yürürlük dönemlerindeki iş ve işlemlerde kullanılabilir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Dr. Mehmet Selim BAĞLI
Kurum Başkanı

EKLER DİZİNİ :

- Ek-1: 3201 Sayılı Kanununun Geçici 8 inci Maddesine İstinaden Davalardan Feragat Edildiğine Dair Dilekçe (1 sayfa)
- Ek-2: Sözleşmeli Ülke Sigorta Kurumlarınca Düzenlenen Belgelerdeki Borçlanmaya Esas Olan ve Olmayan Süreler (9 sayfa)
- Ek-3: Borçlanmaya Esas Almanya Belge Örnekleri (24 sayfa)
- Ek-4: Borçlanmaya Esas Arnavutluk Belge Örnekleri (6 sayfa)
- Ek-5: Borçlanmaya Esas Avusturya Belge Örnekleri (13 sayfa)
- Ek-6: Borçlanmaya Esas Azerbaycan Belge Örnekleri (5 sayfa)
- Ek-7: Borçlanmaya Esas Belçika Belge Örnekleri (14 sayfa)
- Ek-8: Borçlanmaya Esas Bosna Hersek Belge Örnekleri (12 sayfa)
- Ek-9: Borçlanmaya Esas Çek Cumhuriyeti Belge Örneği (1 sayfa)
- Ek-10: Borçlanmaya Esas Danimarka Belge Örnekleri (8 sayfa)
- Ek-11: Borçlanmaya Esas Fransa Belge Örnekleri (6 sayfa)
- Ek-12: Borçlanmaya Esas Gürcistan Belge Örnekleri (4 sayfa)
- Ek-13: Borçlanmaya Esas Hırvatistan Belge Örnekleri (3 sayfa)
- Ek-14: Borçlanmaya Esas Hollanda Belge Örnekleri (3 sayfa)
- Ek-15: Borçlanmaya Esas İngiltere Belge Örnekleri (4 sayfa)
- Ek-16: Borçlanmaya Esas İsveç Belge Örneği (1 sayfa)
- Ek-17: Borçlanmaya Esas İsviçre Belge Örnekleri (10 sayfa)
- Ek-18: Borçlanmaya Esas İtalya Belge Örnekleri (4 sayfa)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr

- Ek-19: Borçlanmaya Esas Kanada Belge Örnekleri (4 sayfa)
Ek-20: Borçlanmaya Esas Karadağ Belge Örnekleri (3 sayfa)
Ek-21: Borçlanmaya Esas Kebek Belge Örnekleri (2 sayfa)
Ek-22: Borçlanmaya Esas K.K.T.C. Belge Örnekleri (4 sayfa)
Ek-23: Borçlanmaya Esas Kore Belge Örnekleri (2 sayfa)
Ek-24: Borçlanmaya Esas Lüksemburg Belge Örnekleri (3 sayfa)
Ek-25: Borçlanmaya Esas Makedonya Belge Örnekleri (1 sayfa)
Ek-26: Borçlanmaya Esas Norveç Belge Örneği (2 sayfa)
Ek-27: Borçlanmaya Esas Romanya Belge Örnekleri (4 sayfa)
Ek-28: Borçlanmaya Esas Sırbistan Belge Örnekleri (3 sayfa)
Ek-29: Borçlanmaya Esas Slovakya Belge Örnekleri (2 sayfa)
Ek-30: Oturma Vizesi Aynı Zamanda Çalışma Müsaadesini Kapsayan / Kapsamayan Ülkeler (1 sayfa)
Ek-31: Bilgi/Belge Eksikliği Nedeniyle Ret Yazısı Örneği (1 sayfa)
Ek-32: Yurt Dışı Süreleri Borçlanma Talep Dilekçesi (2 sayfa)
Ek-33: İsviçre Sürelerini Borçlanma Talep Dilekçesi (2 sayfa)
Ek-34: Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri Uygulamalarındaki Asgari Sürelere İlişkin Tablo (1 sayfa)
Ek-35: Bulgaristan Hizmetlerini Borçlanma Talep Dilekçesi (2 sayfa)
Ek-36: Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

Merkez ve Taşra Teşkilatı

Bilgi:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Mithatpaşa Cad. No: 7 06437 Sıhhiye / ANKARA Bilgi için : Hasip ÇALIŞKAN
Telefon: (+90 312) 432 12 47 - 432 12 27 Faks: (0312) 432 12 45 Daire Başkanı
e-posta : yurtdisimevzuat@sgk.gov.tr elektronik ağ: www.sgk.gov.tr